

**GRUPA KAPITAŁOWA
LUBELSKI WĘGIEL „BOGDANKA” S.A.**

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2018 ROKU**

BOGDANKA, 21 MARZEC 2019

SPIS TREŚCI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	8
SKONSOLIDOWANE WPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	9
1. INFORMACJE OGÓLNE	10
1.1. Skład Grupy Kapitałowej oraz podstawowy przedmiot jej działalności	10
1.2. Założenie kontynuacji działalności	12
2. OPIS WAŻNIEJSZYCH ZASTOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI	12
2.1. Podstawa sporządzenia	12
2.1.1. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	13
2.1.2. Nowe zasady rachunkowości	18
2.1.3. Nowe standardy i interpretacje	24
2.2. Zasady konsolidacji	29
2.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	32
2.4. Rzeczowe aktywa trwałe [nota 4]	32
2.5. Wartości niematerialne [nota 5]	35
2.6. Nieruchomości inwestycyjne [nota 6]	35
2.7. Utrata wartości aktywów niefinansowych [nota 4.3]	36
2.8. Aktywa finansowe [nota 17]	36
2.9. Zapasy [nota 8]	37
2.10. Należności handlowe [nota 7]	38
2.11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty [nota 9]	38
2.12. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	38
2.13. Kapitał podstawowy [nota 11]	39
2.14. Zobowiązania finansowe [nota 13, 15 i 16]	39
2.15. Pochodne instrumenty finansowe [nota 17]	40
2.16. Podatek dochodowy bieżący i odroczony [nota 26]	40
2.17. Rezerwa na świadczenia pracownicze [nota 18]	41
2.18. Rezerwy [nota 19]	42
2.19. Ujmowanie przychodów [nota 20]	43
2.20. Ujmowanie otrzymanej dotacji [nota 14]	45
2.21. Leasing [nota 31]	46
2.22. Wypłata dywidendy [nota 28]	46
3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	47
4. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	48
4.1. Rzeczowe aktywa trwałe - wyrobiska	49
4.2. Rzeczowe aktywa trwałe - środki trwałe w budowie	50
4.3. Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	50
5. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	52
6. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	54
7. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	55

8. ZAPASY	56
9. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	57
10. INNE INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE.....	58
11. KAPITAŁ PODSTAWOWY	58
12. POZOSTAŁE KAPITAŁY	58
13. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	61
14. DOTACJE.....	61
15. KREDYTY I POŻYCZKI.....	62
16. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE Z TYTUŁU EMISJI OBLIGACJI	63
17. INSTRUMENTY FINANSOWE.....	64
17.1. Instrumenty finansowe według kategorii	64
17.2. Hierarchia instrumentów finansowych.....	65
17.3. Czynniki ryzyka finansowego	66
17.3.1. Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych.....	66
17.3.2. Ryzyko walutowe	67
17.3.3. Ryzyko kredytowe.....	68
17.3.4. Ryzyko utraty płynności	70
17.3.5. Analiza wrażliwości wyniku finansowego na zmianę cen węgla	71
17.4. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	71
18. REZERWY Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	72
19. REZERWY NA POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA I OBCIĄŻENIA.....	77
20. PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI	81
21. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU.....	82
22. POZOSTAŁE PRZYCHODY	83
23. POZOSTAŁE KOSZTY	83
24. POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) - NETTO.....	83
25. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE.....	84
26. PODATEK DOCHODOWY	84
26.1. Obciążenie podatkowe	84
26.2. Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej	85
26.3. Odroczony podatek dochodowy	86
26.4. Należności i zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	88
27. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	89
28. DYWIDENDA NA AKCJĘ.....	89
29. POZYCJE WARUNKOWE	90
30. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE.....	94
31. LEASING OPERACYJNY.....	94
32. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	95
33. INFORMACJE O WYNAGRODZENIU CZŁONKÓW ZARZĄDU, RADY NADZORCZEJ I PROKURENTÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	97
34. INFORMACJE O AUDYTORZE BADAJĄCYM SPRAWOZDANIE I JEGO WYNAGRODZENIU	98
35. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	99
36. ZATWIERDZENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	100

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)

	Nota	Stan na 31 grudnia	
		2018 roku	2017 roku
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	4	3.270.293	3.240.307
Wartości niematerialne	5	58.844	59.961
Nieruchomości inwestycyjne	6	3.312	3.365
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26.3	1.833	2.024
Należności handlowe oraz pozostałe należności	7	1.261	1.342
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9	128.279	121.806
Razem aktywa trwałe		3.463.822	3.428.805
Aktywa obrotowe			
Zapasy	8	83.382	62.557
Należności handlowe oraz pozostałe należności	7	203.452	209.078
Nadpłacony podatek dochodowy	26.4	11.835	23.504
Inne inwestycje krótkoterminowe	10	67	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9	170.793	434.928
Razem aktywa obrotowe		469.529	730.067
RAZEM AKTYWA		3.933.351	4.158.872
Kapitał własny			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej			
Akcje zwykłe	11	301.158	301.158
Pozostałe kapitały	12	2.288.291	1.615.010
Zyski zatrzymane	12	350.490	975.357
		2.939.939	2.891.525
Udziały niekontrolujące	12	10.177	10.002
Razem kapitał własny		2.950.116	2.901.527
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	15	13.930	16.966
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26.3	213.686	205.334
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	18	132.347	119.532
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	19	124.207	114.448
Dotacje	14	12.587	13.148
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	13	39.675	43.007
		536.432	512.435
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty i pożyczki	15	3.212	3.242
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	18	32.809	37.489
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	19	79.156	85.770
Dotacje	14	560	560
Zobowiązania finansowe z tytułu emisji obligacji	16	-	301.911
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	13	330.549	315.938
Zobowiązanie z tytułu umów z klientami		517	-
		446.803	744.910
Razem zobowiązania		983.235	1.257.345
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		3.933.351	4.158.872

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

	Nota	Za rok obrotowy od 1 stycznia do	
		31 grudnia	
		2018 roku	2017 roku
Przychody z umów z klientami, w tym:	20	1.756.671	1.780.321
<i>Przychody z podstawowej działalności operacyjnej</i>	20	1.707.797	1.731.604
<i>Przychody z działalności uzupełniającej</i>	20	48.874	48.717
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	21	[1.583.971]	[859.161]
Zysk brutto		172.700	921.160
Koszty sprzedaży	21	[42.996]	[41.115]
Koszty administracyjne	21	[101.492]	[33.903]
Pozostałe przychody	22	34.621	5.104
Pozostałe koszty	23	[1.118]	[1.161]
Pozostałe zyski/[straty] - netto	24	312	[2.815]
Zysk operacyjny		62.027	847.270
Przychody finansowe	25	14.542	7.253
Koszty finansowe	25	[11.649]	[25.762]
Zysk przed opodatkowaniem		64.920	828.761
Podatek dochodowy	26.1	[11.124]	[160.836]
Zysk netto za okres obrotowy		53.796	667.925
<i>z tego:</i>			
<i>- przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej</i>		53.626	667.613
<i>- przypadający na udziały niekontrolujące</i>		170	312

Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej w ciągu roku [wyrażony w PLN na jedną akcję]	Nota		
- podstawowy	27	1,58	19,63
- rozwodniony	27	1,58	19,63

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
		2018 roku	2017 roku
Zysk netto za okres obrotowy		53.796	667.925
Pozostałe całkowite straty za okres obrotowy			
Pozycje, które nigdy nie będą podlegać reklasyfikacji do zysku lub straty bieżącego okresu:			
Straty aktuarialne z tytułu programów zdefiniowanych świadczeń	18	[6.428]	[30.043]
Podatek dochodowy dotyczący pozycji niepodlegających przeniesieniu	26.1	1.221	5.708
Pozycje, które nigdy nie będą podlegać reklasyfikacji do zysku lub straty bieżącego okresu - razem		[5.207]	[24.335]
Pozostałe całkowite straty netto za okres obrotowy		[5.207]	[24.335]
Całkowite dochody netto za okres obrotowy - razem		48.589	643.590
<i>z tego:</i>			
- przypadające na akcjonariuszy Jednostki Dominującej		48.414	643.281
- przypadające na udziały niekontrolujące		175	309

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Nota	Akcje zwykłe	Pozostałe kapitały				Razem kapitał własny	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
			Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Pozostałe kapitały dot. Programu Emisji Opcji Menedżerskich	Zyski zatrzymane			
Stan na 1 stycznia 2018 roku		301.158	702.549	908.622	3.839	975.357	2.891.525	10.002	2.901.527
Całkowite dochody netto razem za okres obrotowy:		-	-	-	-	48.414	48.414	175	48.589
- <i>zysk netto</i>		-	-	-	-	53.626	53.626	170	53.796
- <i>pozostałe całkowite straty</i>		-	-	-	-	[5.212]	[5.212]	5	[5.207]
Przeniesienie wyniku 2017 roku	28	-	-	673.281	-	[673.281]	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018 roku		301.158	702.549	1.581.903	3.839	350.490	2.939.939	10.177	2.950.116
Stan na 1 stycznia 2017 roku		301.158	702.549	766.740	3.839	507.972	2.282.258	10.149	2.292.407
Całkowite dochody netto razem za okres obrotowy:		-	-	-	-	643.281	643.281	309	643.590
- <i>zysk netto</i>		-	-	-	-	667.613	667.613	312	667.925
- <i>pozostałe całkowite straty</i>		-	-	-	-	[24.332]	[24.332]	[3]	[24.335]
<i>Dywidendy dotyczące 2016 roku</i>	28	-	-	-	-	[34.014]	[34.014]	[456]	[34.470]
Przeniesienie wyniku 2016 roku		-	-	141.882	-	[141.882]	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2017 roku		301.158	702.549	908.622	3.839	975.357	2.891.525	10.002	2.901.527

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
		2018 roku	2017 roku
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej*		460.563	640.096
Odsetki otrzymane i zapłacone		[9.545]	[1.531]
Podatek dochodowy zapłacony i otrzymany		7.856	[30.048]
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		458.874	608.517
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		[415.277]	[368.174]
Odsetki zapłacone dotyczące działalności inwestycyjnej	17.1	[5.544]	[3.126]
Nabycie wartości niematerialnych		[5.243]	[1.160]
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		3.613	3.924
Odsetki otrzymane		8.623	7.072
Wydatki na inne inwestycje krótkoterminowe	10	[153.098]	-
Wpływy z innych inwestycji krótkoterminowych	10	155.167	-
Wypływy z tytułu gromadzenia środków pieniężnych na rachunku bankowym Funduszu Likwidacji Kopalń	9	[6.473]	[10.588]
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		[418.232]	[372.052]
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wykup obligacji	16	[300.000]	[300.000]
Spłacone kredyty i pożyczki	15	[3.036]	[3.036]
Zapłacone odsetki i prowizje dotyczące działalności finansowej	17.1	[1.741]	[5.137]
Dywidendy wypłacone	28	-	[34.470]
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		[304.777]	[342.643]
Zmniejszenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		[264.135]	[106.178]
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu		434.928	541.106
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu		170.793	434.928

*szczegółowe zestawienie skonsolidowanych wpływów z działalności operacyjnej przedstawia tabela na stronie 9

SKONSOLIDOWANE WPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

	Nota	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
		2018 roku	2017 roku
Zysk przed opodatkowaniem		64.920	828.761
- Amortyzacja środków trwałych	4	404.274	354.591
- Amortyzacja wartości niematerialnych	5	2.722	1.614
- Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	6	168	167
- Strata/[Zysk] na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		[2.652]	460
- Wynik na likwidacji rzeczowych aktywów trwałych		31.423	10.522
- Wykorzystanie i utworzenie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe		-	1.284
- Straty aktuarialne ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	18	[6.428]	[30.043]
- Zmiana stanu rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych	18	8.135	[109.960]
- Zmiana stanu rezerw		731	21.082
- Pozostałe przepływy		2.116	1.073
- Odwrócenie odpisu aktualizującego z tyt. trwałej utraty wartości aktywów trwałych	4.3	-	[495.982]
- Zmiana stanu zapasów	8	[20.825]	9.014
- Zmiana stanu należności handlowych oraz pozostałych należności	7	5.707	38.864
- Zmiana stanu zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań		[29.728]	8.649
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej		460.563	640.096
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań, zobowiązań z tytułu umów z klientami i dotacji		11.235	[541]
Kompensata nadpłaty podatku dochodowego z zobowiązaniami z tytułu innych podatków		2.465	10.187
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych		[43.428]	[997]
Zmiana stanu zobowiązań dla potrzeb skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych		[29.728]	8.649
Zwiększenia środków trwałych	4	465.249	363.733
Pozostałe korekty niepieniężne		[1.000]	[1.781]
Odsetki zapłacone dotyczące działalności inwestycyjnej		[5.544]	[3.126]
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych		[43.428]	9.348
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		415.277	368.174
Zwiększenia wartości niematerialnych	5	5.279	11.505
Pozostałe korekty niepieniężne		[36]	-
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych		-	[10.345]
Nabycie wartości niematerialnych		5.243	1.160

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Skład Grupy Kapitałowej oraz podstawowy przedmiot jej działalności

Grupa Kapitałowa Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A.:

W skład Grupy Kapitałowej Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. [zwanej dalej "Grupą"] wchodzi poniżej wymienione Spółki:

Jednostka Dominująca – Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. z siedzibą w Bogdance, 21-013 Puchaczów.

Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. jest spółką akcyjną, działającą na podstawie przepisów prawa polskiego. Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego o nazwie Kopalnia Węgla Kamiennego "Bogdanka" z siedzibą w Bogdance na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 1990 roku o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Dnia 26 marca 2001 roku Lubelski Węgiel "Bogdanka" Spółka Akcyjna została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców KRS pod numerem 0000004549. Obecnie rejestr ten jest prowadzony przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Akcje Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych [GPW] w Warszawie.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki, według Polskiej Klasyfikacji Działalności [PKD 0510Z], jest górnictwo i wzbogacanie węgla kamiennego.

Jednostka zależna "Łęczyńska Energetyka" Sp. z o.o. z siedzibą w Bogdance, 21-013 Puchaczów.

W jednostce zależnej "Łęczyńska Energetyka" Sp. z o.o. Jednostka Dominująca posiadała na 31 grudnia 2018 roku 88,70% udziałów w kapitale.

"Łęczyńska Energetyka" Sp. z o.o. świadczy usługi na rzecz kopalni w zakresie dostaw energii cieplnej oraz prowadzi gospodarkę wodno-ściekową. Ponadto spółka zaopatruje w energię ciepłą podmioty zewnętrzne, takie jak osiedla mieszkaniowe i inne obiekty w Łęcznej. Spółka prowadzi również działalność w zakresie budowy i remontów instalacji ciepłowniczych, wodociągowych i kanalizacyjnych.

Diem bilansowym Spółki jest 31 grudnia.

Jednostka zależna EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o. z siedzibą w Bogdance, 21-013 Puchaczów.

W jednostce zależnej EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o. Jednostka Dominująca posiadała na 31 grudnia 2018 roku 100,00% udziałów w kapitale.

EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o. świadczy na rzecz kopalni usługi związane z transportem, utylizacją i zagospodarowaniem odpadów powstających przy płukaniu i oczyszczaniu urobku węglowego.

Dniem bilansowym Spółki jest 31 grudnia.

Jednostka zależna – RG "Bogdanka" Sp. z o.o. z siedzibą w Bogdance, 21-013 Puchaczów.

W jednostce zależnej RG "Bogdanka" Sp. z o.o. Jednostka Dominująca posiadała na 31 grudnia 2018 roku 100,00% udziałów w kapitale.

RG "Bogdanka" Sp. z o.o. świadczy na rzecz kopalni usługi związane głównie z wykonywaniem robót górniczych i wykonaniem prac pomocniczych oraz obsługi odstawy.

Dniem bilansowym Spółki jest 31 grudnia.

Jednostka zależna – MR Bogdanka Sp. z o.o. z siedzibą w Bogdance, 21-013 Puchaczów.

W jednostce zależnej MR Bogdanka Sp. z o.o. Jednostka Dominująca posiadała na 31 grudnia 2018 roku 100,00% udziałów w kapitale.

MR Bogdanka Sp. z o.o. świadczy usługi na rzecz kopalni w zakresie remontów, usług remontowo-budowlanych, wykonywania prac w oddziałach maszynowych p/z, regeneracji oraz produkcji konstrukcji stalowych.

Dniem bilansowym Spółki jest 31 grudnia.

Zbiorcze zestawienie przedstawiające charakterystykę jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy przedstawia poniższa tabela:

Nazwa jednostki zależnej	Suma bilansowa [tys. zł]	Kapitał własny [tys. zł]	% posiadanych udziałów	Udziały niekontrolujące	Ograniczenia w kontroli; ograniczenia na skonsolidowane aktywa i pasywa	Metoda konsolidacji
Jednostki podlegające konsolidacji w okresie bieżącym i w okresach poprzednich:						
"Łęczyńska Energetyka" Sp. z o.o.	114.997	90.036	88,70	Udziały niekontrolujące wynoszą 11,30% i należą do: Gm. Łączna 11,29% Gm. Puchaczów 0,01%	brak	pełna
RG "Bogdanka" Sp. z o.o.	5.922	2.633	100,00	brak	brak	pełna
EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o.	4.384	1.265	100,00	brak	brak	pełna
MR Bogdanka Sp. z o.o.	6.066	2.537	100,00	brak	brak	pełna

Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. jest Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej Lubelski Węgiel "Bogdanka" S. A.. Grupa ta sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodne z MSSF w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Wejście w skład struktury Grupy Kapitałowa ENEA

W dniu 14 września 2015 roku spółka ENEA S.A. ogłosiła wezwanie na akcje Jednostki Dominującej Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A., w którym oświadczyła, iż zamierza uzyskać do 64,57% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. Rozliczenie transakcji nastąpiło w dniu 29 października 2015 roku. Wskutek dokonanej transakcji Spółka ENEA S.A. wraz z jej podmiotem zależnym objęła łącznie 66% akcji Lubelskiego Węgla "Bogdanka" S.A., w wyniku czego Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. wraz z jej spółkami zależnymi stały się częścią Grupy Kapitałowej ENEA, w której jednostką dominującą jest spółka ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu.

Jednostką kontrolującą najwyższego szczebla jest Skarb Państwa.

1.2. Założenie kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości przez Grupę oraz, że nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności Grupy.

2. OPIS WAŻNIEJSZYCH ZASTOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzeniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz płatności w formie akcji.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu

innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku podejmują te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i/lub ujawniania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Za wyjątkiem zmian opisanych w nocie 2.1.2 skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono przy zastosowaniu tych samych zasad rachunkowości dla okresu bieżącego i porównawczego oraz przestrzegano tych samych zasad [polityki] rachunkowości i metod obliczeniowych, co w ostatnim zatwierdzonym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

2.1.1. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz zgodnie z polityką rachunkowości wymaga wykorzystania oprócz szacunków księgowych również profesjonalnego osądu Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych zdarzeń w poszczególnych obszarach.

Ważne osądy i oszacowania księgowe wynikają z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Oszacowania i osądy księgowe podlegają regularnej ocenie.

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywać się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego, omówiono w niniejszej nodzie.

Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jak wskazano w tabeli poniżej.

Poniżej przedstawiono pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego, z którymi związane jest ryzyko korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań.

	Wartość pozycji, której dotyczy szacunek w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w tys. zł		Opis polityki rachunkowości	Szczegóły dotyczące przyjętych założeń i kalkulacji istotnego szacunku
	2018	2017		
Rzeczowe aktywa trwałe	3.270.293	3.240.307	nota 2.4 oraz 2.7	nota 4
Rezerwa na świadczenia pracownicze	165.156	157.021	nota 2.17	nota 18
Wartości niematerialne	58.844	59.961	nota 2.5 oraz 2.7	nota 5
Rezerwa na koszty likwidacji zakładu górniczego i rekultywacji gruntów	124.207	114.448	nota 2.18	nota 19
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1.833	2.024	nota 2.16	nota 26.3
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	213.686	205.334	nota 2.16	nota 26.3
Emisja Opcji Menedżerskich	3.839	3.839	nota 2.17	nota 12

Oszacowanie okresu żywotności kopalni oraz zasobów węgla

W porównaniu do ostatniego, rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 rok nie uległ zmianie szacowany okres żywotności kopalni. Okres ten zarówno w 2018 roku, jak i w roku 2017 określony był na rok 2051 [okres został oszacowany na podstawie dostępnych zasobów złoża przy uwzględnieniu średniorocznego poziomu wydobycia].

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze

- Zmiana założeń odnośnie ceny węgla deputatowego

W latach poprzednich zmiana założenia odnośnie ceny węgla deputatowego mogła w istotny sposób wpływać na wycenę rezerw na świadczenia pracownicze. Jednakże w dniu 17 października 2017 roku Zarząd Jednostki Dominującej podpisał z organizacjami związkowymi działającymi na terenie Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. porozumienie zmieniające postanowienia obowiązującego dotychczas Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy w zakresie deputatów węglowych wypłacanych na rzecz emerytów i rencistów Jednostki Dominującej. Na skutek podpisanego porozumienia dotychczasowi emeryci i renciści (dla których ostatnim miejscem zatrudnienia był Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A.) utracili prawo do bezpłatnego węgla. Ponadto w wyniku zawartego porozumienia prawo do bezpłatnego węgla po przejściu na emeryturę utracili również obecni pracownicy. W wyniku tego rezerwa na deputaty węglowe wykazywana do tej pory przez Jednostkę Dominującą została całkowicie rozwiązana. Dlatego też prezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z

sytuacji finansowej wartość rezerw na świadczenia pracownicze, jest w znacznie mniejszym stopniu narażona na wahania.

- Założenia odnośnie wyceny aktuarialnej rezerw na świadczenia pracownicze

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych zależy od szeregu czynników określanych metodami aktuarialnymi przy wykorzystaniu pewnych założeń. Założenia wykorzystywane przy ustalaniu rezerwy oraz kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych zawierają założenia dotyczące stóp dyskonta oraz wskaźnika wzrostu podstawy danego świadczenia. Główne założenia dotyczące rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych ujawnione są w nocie 18. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość bilansową rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny na zmianę stopy dyskonta finansowego oraz na zmiany planowanych wzrostów podstaw w przedziale -1 p. p./+1 p. p.

Poniższe tabele prezentują wartość bilansową poszczególnych tytułów rezerw oraz prezentują jak zmieniałaby się wartość bilansowa przy innych założeniach:

Na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Tytuł rezerwy	Wartość bilansowa	Odchylenia			
		Stopa dyskonta finansowego		Planowane wzrosty podstaw	
		-1 p. p.	+1 p. p.	-1 p. p.	+1 p. p.
Odprawy emerytalne	50.187	5.065	[4.342]	[3.168]	3.600
Odprawy rentowe	813	70	[60]	[47]	53
Nagroda jubileuszowa	98.427	7.675	[6.754]	[6.062]	6.729
Odprawy pośmiertne	3.353	300	[262]	[228]	255
Razem	152.780	13.110	[11.418]	[9.505]	10.637

Na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Tytuł rezerwy	Wartość bilansowa	Odchylenia			
		Stopa dyskonta finansowego		Planowane wzrosty podstaw	
		-1 p. p.	+1 p. p.	-1 p. p.	+1 p. p.
Odprawy emerytalne	42.996	4.182	[3.589]	[3.189]	3.961
Odprawy rentowe	442	32	[29]	[23]	28
Nagroda jubileuszowa	92.276	7.141	[6.302]	[6.617]	8.153
Odprawy pośmiertne	3.222	291	[254]	[253]	311
Razem	138.936	11.646	[10.174]	[10.082]	12.453

Poniższa tabela prezentuje wyniki wyceny bilansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku w podziale na okresy zapadalności:

Okres wypłaty	Odprawy emerytalne	Odprawy rentowe	Nagroda jubileuszowa	Odprawy pośmiertne	Suma
2019*	9.550	71	10.436	267	20.324
2020	1.443	64	7.404	249	9.160
2021	2.050	60	7.798	234	10.142
2022	1.730	57	8.583	224	10.594
2023	1.700	54	6.526	223	8.503
Pozostała część	33.714	507	57.680	2.156	94.057
Razem	50.187	813	98.427	3.353	152.780

**wartość świadczeń do wypłaty w roku 2019 uwzględnia wypłaty wynikające z nabytych praw emerytalnych oraz nagród jubileuszowych dla osób, które osiągnęły wiek emerytalny a które pozostają w stosunku pracy*

Rezerwa na koszty likwidacji zakładu górniczego i rekultywacji gruntów

Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji zakładu górniczego i rekultywacji gruntów, do których poniesienia jest zobligowana istniejącymi przepisami prawa. Główne założenia wykorzystywane przy ustalaniu kosztów z tytułu likwidacji zakładu górniczego i rekultywacji gruntów zawierają założenia odnośnie do okresu żywotności kopalni, przewidywanej inflacji oraz długoterminowych stóp dyskontowych. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość bilansową rezerwy.

- Wrażliwość na zmianę okresu żywotności kopalni

Założenia odnośnie okresu żywotności kopalni opisane zostały powyżej. W przypadku gdyby przyjęty na dzień 31 grudnia 2018 roku okres żywotności kopalni został wydłużony o 1 rok, wartość bilansowa rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego i rekultywacji gruntów byłaby niższa o 867 tys. zł, natomiast gdyby okres żywotności kopalni został wydłużony o 10 lat, wartość bilansowa rezerwy byłaby niższa o 8.397 tys. zł. Jednocześnie gdyby okres żywotności kopalni został skrócony o 1 rok, wartość bilansowa rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego i rekultywacji gruntów byłaby wyższa o 872 tys. zł, natomiast gdyby okres żywotności kopalni został skrócony o 10 lat, wartość bilansowa rezerwy byłaby wyższa o 9.006 tys. zł.

- Wrażliwość na zmianę inflacji oraz stopy dyskonta

Przyjęty wskaźniki inflacji za lata 2019-2051 wynosi 2,5% [na dzień 31 grudnia 2017 wskaźniki inflacji wynosiły 2,0% dla roku 2018, 2,2% dla roku 2019 oraz 2,5% dla lat 2020-2051].

Na wyliczenie rezerwy istotne znaczenie wywarła wysokość stopy dyskontowej, która odzwierciedla zmianę wartości pieniądza w czasie. W założeniach przyjęto stopę dyskontową opartą na rentowności obligacji skarbowych, i na dzień 31 grudnia 2018 roku została ona przyjęta w wysokości 3,22% [na dzień 31 grudnia 2017: 3,26%].

Gdyby przyjęte stopy inflacji odbiegały od oszacowań Zarządu o 1 p. p., szacuje się, że wartość bilansowa rezerw byłaby o 46.909 tys. zł wyższa [w przypadku stóp inflacji wyższych o 1 p. p.] lub o 34.332 tys. zł niższa [w przypadku stóp inflacji niższych o 1 p. p.].

Wpływ zmiany stopy dyskonta finansowego na wartość bilansową rezerw na koszty likwidacji zakładu górniczego [FLK] i rekultywacji gruntów na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

Na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Zmiana stopy dyskonta finansowego	-0,25 p. p.	0 p. p.	+0,25 p. p.	+1 p. p.
Wartość rezerwy na koszty likwidacji Zakładu Górniczego i koszty rekultywacji gruntów	134.555	124.207	114.677	90.358

Na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Zmiana stopy dyskonta finansowego	-0,25 p. p.	0 p. p.	+0,25 p. p.	+1 p. p.
Wartość rezerwy na koszty likwidacji Zakładu Górniczego i koszty rekultywacji gruntów	124.280	114.448	105.414	82.471

Z analizy wynika, że wzrost stopy dyskonta finansowego na dzień 31 grudnia 2018 roku o 0,25 p. p. powoduje spadek wartości rezerwy na koszty likwidacji Zakładu Górniczego i rekultywację gruntów o 9.530 tys. zł oraz wzrost stopy dyskonta finansowego o 1 p. p. powoduje spadek wartości rezerwy na koszty likwidacji Zakładu Górniczego i rekultywację gruntów o 33.849 tys. zł. Natomiast spadek stopy dyskonta finansowego na dzień 31 grudnia 2018 roku o 0,25 p. p. powoduje wzrost wartości rezerwy na koszty likwidacji Zakładu Górniczego i rekultywację gruntów o 10.348 tys. zł. Jednocześnie nie przedstawiono wpływu spadku stopy dyskonta finansowego o 1 p. p. gdyż spowodowałoby to spadek stopy dyskonta poniżej przyjętego poziomu inflacji, co w ocenie Grupy jest bezzasadne.

Pozostałe istotne oszacowania i osądy od czasu publikacji rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 rok nie uległy zmianie.

2.1.2. Nowe zasady rachunkowości

Z dniem 1 stycznia 2018 roku Grupa po raz pierwszy zastosowała nowe standardy: MSSF 15 "Przychody z umów z klientami" oraz MSSF 9 "Instrumenty finansowe". Wpływ zastosowania każdego z nowych standardów na skonsolidowane sprawozdanie finansowe został opisany poniżej.

MSSF 15 "Przychody z umów z klientami"

MSSF 15 "Przychody z umów z klientami" został zastosowany z użyciem metody retrospektywnej z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu MSSF 15. Zastosowanie standardu po raz pierwszy nie doprowadziło do korekty salda zysków zatrzymanych [brak korekt, które skutkowałyby korektą zysków zatrzymanych bilansu otwarcia]. Biorąc bowiem pod uwagę rodzaje transakcji dokonywanych przez Grupę, zastosowanie powyższego standardu nie ma istotnego wpływu na stosowane dotychczas zasady rachunkowości. Zmianie uległa dotychczasowa prezentacja w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku przychodów i kosztów z tytułu świadczenia przez Jednostkę Dominującą usługi transportu węgla [tzw. "przewoźnego"], w przypadku której Jednostka Dominująca jest pośrednikiem. Na skutek zastosowania standardu, w odniesieniu do transakcji w przypadku których Grupa jest pośrednikiem/agentem, w wyniku dokonanego nettowania przychodów i kosztów, wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku przychody ze sprzedaży z tytułu pozostałej działalności w wysokości 14.294 tys. zł zostały pomniejszone o koszty usługi przewozu w wysokości 10.651 tys. zł, w wyniku czego marża w wysokości 3.643 tys. zł została wykazana wyłącznie w przychodach ze sprzedaży.

Co do zasady w wyniku zastosowania standardu MSSF 15 w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy mogą pojawić się nowe pozycje "Aktywa z tytułu umów z klientami" oraz "Zobowiązania z tytułu umów z klientami" jednakże, z uwagi na comiesięczny sposób rozliczania transakcji sprzedażowych niemal we wszystkich przypadkach, Grupa oczekuje, że występowanie znacznych sald w danych pozycjach będzie rzadkością. Na dzień 31 grudnia 2018 roku w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy wystąpiła wyłącznie pozycja "Zobowiązania z tytułu umów z klientami" w wysokości 517 tys. zł.

MSSF 9 "Instrumenty finansowe"

MSSF 9 "Instrumenty finansowe" został zastosowany przy użyciu metody retrospektywnej zgodnie z przepisami przejściowymi – Grupa nie dokonuje przekształcenia w swoich sprawozdaniach danych porównawczych za okresy poprzednie [1 stycznia 2017 roku i 31 grudnia 2017 roku] dla odzwierciedlenia wymagań MSSF 9 pod względem wyceny. W rezultacie podane informacje porównawcze nadal są oparte na zasadach rachunkowości wcześniej stosowanych przez Grupę i opisanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku.

W związku z wejściem w życie MSSF 9 nastąpiły zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych. Od 1 stycznia 2018 roku Grupa klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja jest uzależniona od przyjętego przez Grupę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych. Grupa dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmienia się model zarządzania tymi aktywami.

a) Instrumenty dłużne – Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek [”SPPI”, ang. Solely payment of principal and interest], są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek oblicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji ”przychody z tytułu odsetek” w skonsolidowanym wyniku finansowym. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą rachunkowości wskazaną w nocie 2.1.2.e i prezentuje się w pozycji ”odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych”.

b) Instrumenty dłużne – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Instrumenty dłużne z których przepływy stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, a które są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów pieniężnych i w celu sprzedaży, wyceniane są według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Zmiany wartości bilansowej są ujmowane przez pozostałe całkowite dochody, za wyjątkiem zysków i strat z tytułu utraty wartości, przychodów z tytułu odsetek oraz różnic kursowych, które ujmuje się w skonsolidowanym wyniku finansowym. W przypadku zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub stratę poprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do skonsolidowanego wyniku finansowego i ujmuje się jako pozostałe zyski/(straty). Przychody z tytułu odsetek od takich aktywów finansowych wylicza się metodą efektywnej stopy procentowej i ujmuje się w pozycji ”przychody z tytułu odsetek”. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą rachunkowości wskazaną w nocie 2.1.2.e i prezentuje w pozycji ”odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych”.

c) Instrumenty dłużne – Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy. W szczególności Grupa zalicza do tej kategorii następujące instrumenty:

- należności handlowe podlegające faktoringowi stosowanemu regularnie w celu zarządzania płynnością, gdy warunki umowy faktoringowej skutkują zaprzestaniem ujmowania należności; oraz

- pożyczki, które nie spełniają testu SPPI [tj. przepływy pieniężne z tych pożyczek nie stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek], ponieważ częstotliwość zmian oprocentowania nie odpowiada formule naliczania odsetek.

Zysk lub stratę z wyceny inwestycji dłużnych do wartości godziwej ujmuje się w skonsolidowanym wyniku finansowym i prezentuje w pozycji "Zyski/(straty) z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych" w okresie, w którym wystąpiły, za wyjątkiem przychodów z tytułu odsetek, które oblicza się metodą efektywnej stopy procentowej, ujmowanych w pozycji "Przychody z tytułu odsetek".

- d) Instrumenty kapitałowe – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia wszystkie inwestycje w instrumenty kapitałowe w wartości godziwej. Grupa wybrała opcję prezentowania zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów kapitałowych w pozostałych całkowitych dochodach. W przypadku dokonania takiego wyboru, zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej nie podlegają późniejszej reklasyfikacji do wyniku finansowego w momencie zaprzestania ujmowania inwestycji. Dywidendy z takich inwestycji ujmuje się w skonsolidowanym wyniku finansowym w momencie ustanowienia prawa Grupy do otrzymania płatności. Odpisy z tytułu utraty wartości (i odwrócenie odpisów) w odniesieniu do inwestycji kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody nie są prezentowane osobno od innych zmian wartości godziwej.

- e) Utrata wartości aktywów finansowych wymienionych w punktach a – d powyżej

Strata kredytowa to różnica między wszystkimi wynikającymi z umowy przepływami pieniężnymi należnymi jednostce zgodnie z umową i wszystkimi przepływami pieniężnymi, które jednostka spodziewa się otrzymać, dyskontowana według pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W celu ustalenia niedoborów środków pieniężnych jednostka dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszystkie warunki umowy instrumentu finansowego (np. opcje wcześniejszej spłaty, prolongaty, kupna lub podobne) w ciągu całego oczekiwanego okresu życia tego instrumentu finansowego. Do uwzględnianych przepływów pieniężnych zalicza się przepływy pieniężne ze sprzedaży posiadanych zabezpieczeń lub innych elementów powodujących korzystniejsze warunki kredytowania, nierozzerwalnie związanych z warunkami umowy. Przyjmuje się założenie, że oczekiwany okres życia instrumentu finansowego można wiarygodnie oszacować. Jeżeli nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie oczekiwanego okresu życia instrumentu finansowego, jednostka dokonuje wyliczeń strat kredytowych w oparciu o pozostały umowny czas trwania instrumentu finansowego.

Oczekiwane straty kredytowe to straty kredytowe ważne ryzykiem niewykonania zobowiązania.

12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe to część oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, która reprezentuje oczekiwane straty kredytowe wynikające ze zdarzeń niewykonania zobowiązania w ramach instrumentu finansowego, które są możliwe w ciągu 12 miesięcy po dniu sprawozdawczym.

Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia to oczekiwane straty kredytowe wynikające z wszystkich ewentualnych zdarzeń niewykonania zobowiązania w całym oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego.

Grupa dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

W przypadku krótkoterminowych należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Grupa stosuje podejście uproszczone wymagane w MSSF 9 i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia.

Na potrzeby ustalenia oczekiwanych strat kredytowych należności handlowe pogrupowano na podstawie podobieństwa charakterystyki ryzyka kredytowego [wyodrębnione zostały trzy zasadnicze grupy: należności od energetyki zawodowej, należności od ciepłowni zawodowych i niezawodowych, należności od innych odbiorców przemysłowych; uzupełnienie powyższego podziału stanowią należności od klientów pozostałych]. W celu określenia ogólnego współczynnika niewypięnienia zobowiązania dla powyższych grup przeprowadza się analizę ściągalności za ostatnie lata. Odpis z tytułu utraty wartości oblicza się uwzględniając współczynnik niewypięnienia zobowiązania skorygowany o wpływ czynników przyszłych oraz wysokość salda należności niespłaconych na dzień bilansowy dla każdej grupy [i przedziału wiekowania].

Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych, za wyjątkiem należności handlowych:

- Stopień 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypięnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy [tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następných 12 miesięcy];
- Stopień 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypięnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;
- Stopień 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

Należności handlowe zalicza się do Stopnia 2 lub Stopnia 3:

- Stopień 2 – obejmuje należności handlowe, do których zastosowano podejście uproszczone do wyceny oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności, za wyjątkiem pewnych należności handlowych zaliczonych do Stopnia 3;
- Stopień 3 – obejmuje należności handlowe przeterminowane o ponad 90 dni lub zidentyfikowane indywidualnie jako nieobsługiwane.

W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa uwzględnia następujące przestanki przy dokonywaniu tej oceny:

- pożyczka jest przeterminowana o co najmniej 30 dni;
- nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący negatywny wpływ na dłużnika;
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegocjacja warunków ze względu na trudności finansowe itp.;
- dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian a swoim rynku.

Aktywa finansowe są spisywane, w całości lub w części, kiedy Grupa wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności. Zazwyczaj następuje to, gdy składnik aktywów jest przeterminowany ponad 360 dni.

f) Modyfikacja zobowiązań finansowych

W przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, która nie powoduje zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w skonsolidowanym wyniku finansowym. Zysk lub stratę oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem oryginalnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

Na podstawie przeprowadzonej przez Grupę analizy dla potrzeb zastosowania MSSF 9, stwierdzono, że na dzień 1 stycznia 2018 roku nie wystąpiła konieczność ujęcia dodatkowych istotnych odpisów w odniesieniu do dłużnych aktywów finansowych wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku.

- Porównanie aktywów i zobowiązań finansowych wg MSR 39 i MSSF 9 na dzień 31 grudnia 2017r:

	MSR 39 Zamortyzowany koszt	MSSF 9 Zamortyzowany koszt	Wpływ zmiany Zwiększenie [zmniejszenie]
Należności handlowe	172.743	172.743	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	556.734	556.734	-
Aktywa finansowe razem	729.477	729.477	-

	MSR 39 Zamortyzowany koszt	MSSF 9 Zamortyzowany koszt	Wpływ zmiany Zwiększenie [zmniejszenie]
Zobowiązania handlowe i pozostałe*	217.835	217.835	-
Zobowiązania finansowe z tytułu emisji obligacji	301.911	301.911	-
Kredyty i pożyczki	20.208	20.208	-
Zobowiązania finansowe razem	539.954	539.954	-

*Zobowiązania handlowe i pozostałe zgodnie z notą 13, obejmują zobowiązania handlowe, zobowiązania inwestycyjne i zobowiązania z tytułu zaliczek.

Zastosowanie standardu po raz pierwszy nie doprowadziło do korekty salda zysków zatrzymanych [brak istotnych korekt z tytułu wdrożenia MSSF 9, które skutkowałyby wpływem na kapitał własny/korektą zysków zatrzymanych bilansu otwarcia].

- Aktywa i zobowiązania finansowe

Aktywa finansowe – klasyfikacja i wycena

	MSSF 9 31 grudnia 2018	MSSF 9 1 stycznia 2018	MSR 39 31 grudnia 2017
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu:			
Należności handlowe	161.448	172.743	172.743
Inne inwestycje krótkoterminowe	67	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	299.072	556.734	556.734
Razem	460.587	729.477	729.477

Zobowiązania finansowe – klasyfikacja i wycena

	MSSF 9	MSSF 9	MSR 39
	31 grudnia 2018	1 stycznia 2018	31 grudnia 2017
Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu:			
Zobowiązania handlowe i pozostałe*	259.584	217.835	217.835
Zobowiązania finansowe z tytułu emisji obligacji	-	301.911	301.911
Kredyty i pożyczki	17.142	20.208	20.208
Razem	276.726	539.954	539.954

*Zobowiązania handlowe i pozostałe zgodnie z notą 13, obejmują zobowiązania handlowe, zobowiązania inwestycyjne i zobowiązania z tytułu zaliczek a także zobowiązania z tytułu umów z klientami (od 2018 roku)

- Należności handlowe wg MSR 39 i MSSF 9

	MSSF 9	MSSF 9	MSR 39
	31 grudnia 2018	1 stycznia 2018	31 grudnia 2017
Należności handlowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu:			
Należności handlowe brutto	166.993	180.713	180.713
Odpis aktualizujący należności	[5.545]	[7.970]	[7.970]
Razem	161.448	172.743	172.743

2.1.3. Nowe standardy i interpretacje

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2018 r.:

a) MSSF 9 "Instrumenty finansowe"

Szczegółowy opis wpływu standardu MSSF 9 został przedstawiony w nocie 2.1.2

b) MSSF 15 "Przychody z umów z klientami"

Szczegółowy opis wpływu standardu MSSF 15 został przedstawiony w nocie 2.1.2

c) Objaśnienia do MSSF 15 "Przychody z umów z klientami"

Objaśnienia do MSSF 15 "Przychody z umów z klientami" dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

d) Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach

Zmiana do MSSF 2 wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.

e) Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 "Instrumenty finansowe" wraz z MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe"

Zmiany do MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe" adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 "Instrumenty finansowe". Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.

f) Roczne zmiany do MSSF 2014 - 2016

"Roczne zmiany MSSF 2014-2016" zmieniają 3 standardy: MSSF 12 "Ujawnienia udziałów w innych jednostkach", MSSF 1 "Zastosowanie MSSF po raz pierwszy" oraz MSR 28 "Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych". Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Zmiany do MSSF 12 obowiązują do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. Natomiast pozostałe zmiany są obligatoryjne od 1 stycznia 2018 r.

g) Zmiany do MSR 40: Reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych.

h) KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe

KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej.

Szczegółowy wpływ zastosowania nowych standardów MSSF 9 i MSSF 15 przedstawiony został w nocie nr 2.1.2.

Zastosowanie pozostałych zmian [zmiany do MSSF 2, MSSF 4, zmiany do MSSF 2014-2016, zmiany do MSR 40 oraz KIMSF 22] nie miały znaczącego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

a) MSSF 16 "Leasing"

MSSF 16 "Leasing" obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: [a] aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz [b] amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Grupa zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

b) Zmiany do MSSF 9: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem

Zmiana do MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie, z możliwością jej wcześniejszego zastosowania. Na skutek zmiany do MSSF 9, jednostki będą mogły wyceniać aktywa finansowe z tak zwanym prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, jeżeli spełniony jest określony warunek - zamiast dokonywania wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

c) Zmiany do MSR 28 "Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach"

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Zmiany do MSR 28 "Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach" wyjaśniają, że w odniesieniu do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, spółki stosują MSSF 9. Dodatkowo, Rada opublikowała również przykład ilustrujący zastosowanie wymogów MSSF 9 i MSR 28 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

d) KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego

KIMSF 23 wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego. Wytyczne obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

e) Roczne zmiany do MSSF 2015 - 2017

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2017 r. "Roczne zmiany MSSF 2015-2017", które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 "Połączenia przedsięwzięć", MSSF 11 "Wspólne ustalenia umowne", MSR 12 "Podatek dochodowy" oraz MSR 23 "Koszty finansowania zewnętrznego".

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

f) MSR 19 "Świadczenia pracownicze"

Zmiany do MSR 19 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Poprawki do standardu określają wymogi związane z ujęciem księgowym modyfikacji, ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

g) Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF

Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF będą miały zastosowanie z dniem 1 stycznia 2020 r.

h) MSSF 3 "Połączenia przedsięwzięć"

W wyniku zmiany do MSSF 3 zmodyfikowana została definicja "przedsięwzięcia". Aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie spowoduje, że więcej transakcji przejęć zostanie zakwalifikowanych jako nabycie aktywów. Zmiany do MSSF 3 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

i) MSR 1 "Prezentacja sprawozdań finansowych" oraz MSR 8 "Zasady [polityka] rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów"

Rada opublikowała nową definicję terminu "istotność". Zmiany do MSR 1 i MSR 8 doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami, ale nie oczekuje się, że będą miały znaczący wpływ na przygotowanie sprawozdań finansowych.

Zmiana jest obowiązkowa dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

j) MSSF 14 "Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe"

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

k) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią "biznes" [ang. business].

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią "biznes", inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu nowych standardów, zmian do standardów oraz interpretacji na sprawozdanie finansowe. Wg szacunków Grupy standard MSSF 17 nie będzie miał zastosowania w jej przypadku, natomiast zmiany do MSSF 10 i MSR 28 oraz MSSF 3 pozostaną praktycznie bez wpływu na dotychczas stosowane zasady rachunkowości.

Standard MSSF 16 zostanie zastosowany przez Grupę z dniem 1 stycznia 2019 roku przy zastosowaniu zmodyfikowanej metody retrospektywnej, co nie będzie skutkowało koniecznością korekty danych porównawczych. Zastosowanie powyższego standardu będzie miało wpływ na stosowane dotychczas przez Grupę zasady rachunkowości. Na podstawie przeprowadzonej przez Grupę analizy rodzajów zawieranych umów Grupa stoi na stanowisku, iż zastosowanie standardu będzie skutkowało ujęciem w bilansie dodatkowych aktywów i zobowiązań z tyt. leasingu. Jednakże z uwagi na stosunkowo niewielki zakres i małą ilość umów traktowanych obecnie jako leasing operacyjny ostateczny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy będzie ograniczony. W przypadku nowych umów oraz

dotychczasowych umów zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny, dla których szczegółowa analiza wg kryteriów nowego standardu MSSF 16 wykaże zasadność ujęcia jako leasing finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy pojawią się nowe pozycje:

- W przypadku gdy Grupa będzie leasingodawcą w skonsolidowanym sprawozdaniu pojawią się takie pozycje jak "Należności z tytułu leasingu finansowego" w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, oraz "Przychody z tytułu leasingu finansowego" w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku;
- W przypadku gdy Grupa będzie leasingobiorcą w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej pojawią się takie pozycje jak "Zobowiązania z tytułu leasingu" po stronie pasywów oraz "Prawo do korzystania z przedmiotu leasingu" po stronie aktywów.

Płatności leasingowe będą wykazywane jako spłata kapitału [pomniejszenie zobowiązania leasingowego w bilansie] oraz koszty odsetkowe od zobowiązania leasingowego, które zostaną ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku. Jednocześnie w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku wykazana zostanie amortyzacja prawa do korzystania z przedmiotu leasingu. Dotychczas cała rata leasingowa była ujmowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku jako koszt usług obcych [usługi najmu].

Zastosowanie standardu MSSF 16 nie będzie miało wpływu w zakresie umów, w których Grupa jest leasingodawcą. Jednocześnie w przypadku umów, w których Grupa jest leasingobiorcą, w wyniku zastosowania standardu MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 roku w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji "Prawo do korzystania z przedmiotu leasingu" jak również w pozycji "Zobowiązanie z tytułu leasingu" wykazana zostanie wartość 21.410 tys. zł. [z czego około 17.596 tys. zł dotyczy prawa wieczystego użytkowania gruntów a kwota 3.814 tys. zł dotyczy pozostałych umów w ramach których Grupa użytkuje majątek].

Zmiany do MSSF 9, zmiany do MSR 19, roczne zmiany do MSSF 2015-2017 zmiany do MSR 1 i MSR 8 oraz interpretacja 23 będą miały wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jednakże w ocenie Grupy będzie on stosunkowo niewielki.

2.2. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. i jednostek przez nią kontrolowanych. Jednostka Dominująca posiada kontrolę, jeżeli:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Jeżeli Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu wystarczają do umożliwienia jej jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, znaczy to, że sprawuje nad nią władzę. Przy

ocenie, czy prawa głosu w danej jednostce wystarczają dla zapewnienia władzy, Spółka analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym wzorce głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Dodatkowe informacje na temat jednostek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały zamieszczone w notcie 1.1.

Konsolidacja spółki zależnej rozpoczyna się w momencie uzyskania nad nią kontroli przez Spółkę, a kończy w chwili utraty tej kontroli. Dochody i koszty jednostki zależnej nabytej lub zbytej w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów w okresie od daty przejęcia przez Spółkę kontroli do daty utraty kontroli nad tą jednostką zależną. Wynik finansowy i wszystkie składniki pozostałych całkowitych dochodów przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niesprawującym kontroli. Całkowite dochody spółek zależnych przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niesprawującym kontroli, nawet jeżeli powoduje to powstanie deficytu po stronie udziałów niesprawujących kontroli.

Czas trwania działalności poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie jest ograniczony. Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości. Rokiem obrotowym Jednostki Dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy jest rok kalendarzowy.

Korekty konsolidacyjne

W razie konieczności sprawozdania finansowe spółek zależnych koryguje się w taki sposób, by dopasować stosowane przez nie zasady rachunkowości do polityki rachunkowości Grupy Kapitałowej. Podczas konsolidacji wszystkie wewnątrzgrupowe aktywa, zobowiązania, kapitał własny, dochody, koszty i przepływy pieniężne dotyczące transakcji dokonanych między członkami Grupy Kapitałowej podlegają całkowitej eliminacji.

Niezrealizowane straty są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego na tej samej zasadzie co niezrealizowane zyski, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości.

Utrata kontroli

Zmiany udziału Grupy w kapitale jednostek zależnych, które nie powodują utraty kontroli nad tymi jednostkami przez Grupę, rozlicza się jako transakcje kapitałowe. Wartość bilansową udziałów Grupy oraz udziałów niesprawujących kontroli koryguje się w celu uwzględnienia zmian udziału w danych jednostkach zależnych. Różnice między kwotą korekty udziałów niesprawujących kontroli a wartością godziwą uiszczoną lub otrzymaną zapłaty ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym i przypisuje właścicielom Spółki.

W momencie utraty kontroli, Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Jeśli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli. Po początkowym ujęciu traktowane są jako inwestycje wyceniane metodą praw własności lub jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w zależności od poziomu utrzymanych przez Grupę wpływów na działalność tej jednostki.

Udziały niekontrolujące obejmują nie należące do Grupy udziały w Spółce "Łęczyńska Energetyka". Udziały te należą do Gminy Łączna oraz Gminy Puchaczów.

Nabycie jednostek

Przejęcia innych podmiotów są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną.

Grupa ujmuje wartość firmy na dzień nabycia jako:

- wartość godziwą przekazanej zapłaty; powiększoną o
- rozliczenie wcześniej istniejących powiązań oraz
- ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej; powiększoną o wartość godziwą
- dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, jeśli połączenie odbywa się etapami; pomniejszoną o
- ujętą wartość netto [wartość godziwą] nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną, zysk na okazyjnym nabyciu jest ujmowany w zysku lub stracie bieżącego okresu na dzień przejęcia.

Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek rozlicza się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione. Dla każdego przejęcia Grupa ujmuje udziały nie posiadające kontroli w jednostce przejmowanej według wartości godziwej lub według przypadającej na udziały nie posiadające kontroli proporcjonalnej części możliwych do zidentyfikowania aktywów netto przejmowanej jednostki wycenionych według wartości godziwej.

2.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy. Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną na moment początkowego ujęcia przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia [za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień],
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji [kursu banku z którego korzysta jednostka] oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku, przy czym różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej ujmowane są w pozycji "Pozostałe zyski/[straty] – netto", a dotyczące działalności finansowej w pozycji "Przychody/Koszty finansowe" lub, w przypadkach określonych zasadami [polityką] rachunkowości, w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i udziałów w aktywach netto.

2.4. Rzeczowe aktywa trwałe [nota 4]

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez Grupę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług oraz w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartości można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia [koszcie wytworzenia].

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia [koszcie wytworzenia] środków trwałych, ujmowane są koszty wytworzenia podziemnych wyrobisk korytarzowych (tzw. kapitałnych i ruchowych) i wyrobisk ścianowych wykonywanych w polach eksploatacyjnych pomniejszone o przychody uzyskane ze sprzedaży węgla wydobytego podczas wytworzenia tychże wyrobisk.

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia [koszcie wytworzenia] środków trwałych, ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje i których obowiązek powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania. W szczególności w wartości początkowej środków trwałych ujmuje się zdyskontowane koszty likwidacji środków trwałych dotyczących działalności górniczej podziemnej oraz innych obiektów, które zgodnie z obowiązującym prawem górniczym podlegają likwidacji po zakończeniu działalności.

Ujęte w wartości początkowej środków trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są środki trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego środka trwałego, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach przewidywanego harmonogramu likwidacji kopalni.

Na dzień bilansowy, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały [tam, gdzie jest to właściwe] tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do skonsolidowanego sprawozdania z wyniku w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzację środków trwałych nalicza się metodą liniową od następnego miesiąca po oddaniu do użytkowania lub metodą naturalną w celu rozłożenia ich wartości początkowych lub wartości przeszacowanych, pomniejszonych o wartości końcowe, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

	Okres amortyzacji
Budynki i budowle	25-40 lat, lecz nie dłużej niż do przewidywanej daty likwidacji kopalni
Budowle [wyrobiska eksploatacyjne]	amortyzacja metodą naturalną w oparciu o długość eksploatowanych ścian [liczoną w metrach bieżących]
Urządzenia techniczne i maszyny	5-20 lat, lecz nie dłużej niż do przewidywanej daty likwidacji kopalni
Środki transportu	3-30 lat, lecz nie dłużej niż do przewidywanej daty likwidacji kopalni
Inne środki trwałe	3-20 lat, lecz nie dłużej niż do przewidywanej daty likwidacji kopalni

Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 *"Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana"* lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży, bądź wycofania z użytkowania.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego oraz których cena nabycia (koszt wytworzenia) jest istotna w porównaniu z ceną nabycia (kosztem wytworzenia) całego składnika aktywów trwałych amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych i ewentualnej ich zmiany dokonuje się na każdy dzień bilansowy.

W przypadku, gdy wartość bilansowa środka trwałego przewyższa jego oszacowaną wartość odzyskiwalną, jego wartość bilansową spisuje się natychmiast do poziomu wartości odzyskiwanej [nota 2.7].

W wartości środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów (w tym przeglądów certyfikacyjnych), których przeprowadzenie jest niezbędne.

Koszty finansowania zewnętrznego obejmujące odsetki i prowizje od zaciągniętych zobowiązań oraz różnice kursowe powstające w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu, w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, która podlega aktywowaniu, ustala się zgodnie z MSR 23.

Specjalistyczne części zamienne o istotnej wartości początkowej, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok ujmuje się jako rzeczowe aktywa trwałe. Podobnie ujmuje się te części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem, które mogą być wykorzystywane jedynie dla poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem o nieistotnej wartości wykazuje się jako zapasy i ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w momencie ich wykorzystania.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku, w pozycji "Pozostałe zyski/[straty] - netto".

2.5. Wartości niematerialne [nota 5]

Informacja geologiczna

Zakupioną informację geologiczną ujmuje się zgodnie z MSSF 6 "Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych" w wartości wynikającej z umowy zawartej z Ministerstwem Środowiska. Do momentu otrzymania koncesji nie podlega ona amortyzacji. Następnie aktywowane koszty odpisuje się przez cały czas trwania koncesji.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania [2-5 lat].

Opłaty i licencje

Opłatę za ustanowienie użytkowania górniczego przestrzeni w celu wydobywania węgla kamiennego ze złoża "Bogdanka" aktywuje się w wysokości poniesionej opłaty. Aktywowane koszty odpisuje się przez okres na jaki została zawarta umowa na użytkowanie górnicze.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową od następnego miesiąca po oddaniu do użytkowania. Na dzień bilansowy, wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszone o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

2.6. Nieruchomości inwestycyjne [nota 6]

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości z których Grupa uzyskuje korzyści z tytułu przychodów z najmu, wzrostu ich wartości lub też obu tych przyczyn. zwiększenia wartości kapitału (obejmują również nieruchomości w budowie przeznaczone na cele inwestycyjne). Nieruchomości te wycenia się początkowo według kosztu, z uwzględnieniem kosztu transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne wyceniane są wg modelu ceny nabycia [kosztu wytworzenia].

Inwestycje w nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie przyjęcia nieruchomości inwestycyjnej do używania. Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

Budynki 25 – 40 lat

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku metodą liniową przez okres trwania umowy najmu.

2.7. Utrata wartości aktywów niefinansowych [nota 4.3]

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalną stanowi wyższa z dwóch kwot: wartość godziwa aktywów pomniejszona o koszty sprzedaży, lub wartość użytkowa. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu, do którego występują dające się zidentyfikować odrębne przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne - CGU). Niefinansowe aktywa, w odniesieniu do których uprzednio stwierdzono utratę wartości, oceniane są na każdy dzień bilansowy pod kątem występowania przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia dokonanego odpisu.

Utworzenie, rozwiązanie i wykorzystanie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w kosztach układu funkcjonalnego zgodnie z funkcją do jakiej została przypisana dana pozycja aktywów trwałych [tj. w pozycjach "Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów", "Koszty sprzedaży" oraz "Koszty administracyjne"] lub w pozycji "Pozostałe zyski/(straty) – netto".

2.8. Aktywa finansowe [nota 17]

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe na moment ich początkowego ujęcia do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (m.in. instrumenty pochodne, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń),
- aktywa finansowe wyznaczone dobrowolnie do tej kategorii,
- aktywa finansowe niespełniające definicji podstawowej umowy pożyczki, w tym instrumenty kapitałowe jak akcje i udziały, z wyjątkiem wyznaczonych do instrumentów kapitałowych przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe spełniające definicję zwykłej umowy pożyczki, które nie są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub sprzedaży.

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody obejmują inwestycje w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane dobrowolnie i nieodwołalnie na moment początkowego ujęcia. Klasyfikacji takiej nie mogą podlegać instrumenty kapitałowe spełniające kryteria przeznaczonych do obrotu oraz spełniające kryteria warunkowej zapłaty ujętej przez spółkę przejmującą w ramach połączenia spółek.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych podlegający klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług bez istotnego komponentu finansowego, które wyceniane są w cenie transakcyjnej.

Wartość godziwą aktywów finansowych niezaliczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia/pozyskania tych pozycji aktywów.

2.9. Zapasy [nota 8]

Zapasy wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, nie wyższych jednak od możliwych do uzyskania cen sprzedaży netto. Wartość rozchodu ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej. Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje robociznę bezpośrednią, materiały pomocnicze, inne koszty bezpośrednie i odnośne ogólne koszty produkcji [oparte na normalnych zdolnościach produkcyjnych], nie obejmuje natomiast kosztów finansowania zewnętrznego. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty sprzedaży.

W ramach zapasów Grupa wykazuje świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu umorzenia.

2.10. Należności handlowe [nota 7]

Należności handlowe ujmuje się początkowo w cenie transakcyjnej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. W sytuacji, gdy nie ma żadnych różnic między wartością początkową należności i kwotą w terminie wymagalności [zapłaty], odsetki naliczone stopą efektywną nie pojawiają się.

Należności wyrażone w walutach obcych w ciągu roku obrotowego wycenia się po kursie historycznym, tj. średnim NBP z dnia przeprowadzenia operacji, natomiast na dzień bilansowy należności wycenia się po średnim kursie NBP obowiązującym na ten dzień.

Odpis z tytułu utraty wartości należności określony jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwane straty kredytowe uwzględniają zarówno zaistniałe już zdarzenia niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, jak również potencjalne, oszacowane straty kredytowe. Odpis tworzy się w ciężar kosztów ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w kosztach sprzedaży. W przypadku nieściągalności należności handlowych dokonuje się ich odpisów na koncie rezerw na należności handlowe. Późniejsze spłaty uprzednio odpisanych należności ujmuje się jako zmniejszenie kosztów w pozycji "Koszty sprzedaży" w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku.

2.11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty [nota 9]

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w banku, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy. Kredyty w rachunku bieżącym są prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik krótkoterminowych kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty zgromadzone na wydzielonym rachunku Funduszu Likwidacji Kopalni, jak również środki o ograniczonej możliwości dysponowania przez okres, co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego są klasyfikowane jako długoterminowe.

2.12. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży klasyfikuje się jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji zbycia niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji zbycia jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowego zbycia w swoim obecnym stanie [zgodnie z ogólnie przyjętymi warunkami handlowymi]. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar Zarządu Grupy do dokonania transakcji zbycia w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji. Grupa wycenia składnik aktywów trwałych [lub grupę do zbycia] zaklasyfikowany jako do przeznaczony do sprzedaży

w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

2.13. Kapitał podstawowy [nota 11]

Akcje zwykłe zalicza się do kapitału własnego.

Koszty poniesione bezpośrednio w związku z emisją nowych akcji lub opcji wykazuje się w kapitale własnym jako pomniejszenie, po opodatkowaniu, wpływów z emisji.

2.14. Zobowiązania finansowe [nota 13, 15 i 16]

Zobowiązania finansowe obejmujące zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne.

Zobowiązania finansowe obejmujące kredyty i pożyczki oraz papiery dłużne klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia do następujących kategorii:

- Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Zobowiązania finansowe w zamortyzowanym koszcie.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:

- zobowiązanie finansowe spełniające definicję przeznaczonych do obrotu, w tym instrumenty pochodne niewykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń,
- zobowiązanie finansowe dobrowolnie wyznaczone przez Grupę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują wszystkie zobowiązania finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny, niezaliczone do zobowiązań finansowych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wycena początkowa zobowiązania finansowego

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia zobowiązanie finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej.

Wartość godziwą zobowiązania finansowego niezaliczonego do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy pomniejsza się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do emisji [zaciągnięcia/powstania] tego zobowiązania.

Wycena bilansowa i ujęcie przeszacowań

Wycena bilansowa zobowiązania finansowego i ujęcie przeszacowań uzależnione są od klasyfikacji danej pozycji do odpowiedniej kategorii dla potrzeb wyceny.

- Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy
Zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości

godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla rozliczenia danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym okresie.

- Zobowiązania finansowe w zamortyzowanym koszcie
Zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie.

2.15. Pochodne instrumenty finansowe [nota 17]

Grupa Kapitałowa może zawierać umowy instrumentów pochodnych, za pomocą których zarządza ryzykiem kursowym. Umowy te obejmują kontrakty forward. Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej na dzień podpisania stosownych umów, a następnie przeszacowuje się do wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wynikowe zyski lub straty ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w pozycji "Przychody/koszty finansowe" lub w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów [w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych] jako instrument zabezpieczający przepływy pieniężne oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej [bilans], w zależności od wyceny, w aktywach w pozycji "Instrumenty finansowe" lub w pasywach w pozycji "Zobowiązania finansowe".

2.16. Podatek dochodowy bieżący i odroczony [nota 26]

Podatkowa Grupa Kapitałowa

W dniu 28 września 2016 roku podpisana została umowa Podatkowej Grupy Kapitałowej Lubelski Węgiel BOGDANKA [PGK LWB] na lata 2017 - 2019. PGK LWB została zarejestrowana przez Naczelnika Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie pod numerem NIP 1030000927 na podstawie decyzji z dnia 25 października 2016 roku. Spółkami wchodzącymi w skład PGK LWB od 2017 roku były: Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A., MR Bogdanka Sp. z o.o., RG "Bogdanka" Sp. z o.o. oraz EkoTrans Bogdanka Sp. z o.o.

Spółką Reprezentującą PGK LWB była Spółka Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A.

Decyzją z dnia 31 stycznia 2019 roku Naczelnik Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie stwierdził wygaśnięcie z dniem 31 marca 2018 roku decyzji o rejestracji umowy dotyczącej utworzenia podatkowej grupy kapitałowej.

Podatek bieżący

Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych lub faktycznie wprowadzonych w dacie bilansu w kraju, gdzie Grupa działa i generuje przychody podlegające opodatkowaniu. Zarząd Grupy dokonuje okresowego przeglądu kalkulacji zobowiązań podatkowych w odniesieniu do sytuacji, w których odnośne przepisy podatkowe podlegają interpretacji, tworząc ewentualne rezerwy kwot, należnych organom podatkowym.

Podatek odroczony

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą bilansową. Jeżeli jednak odroczony podatek dochodowy powstał z tytułu początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązania w ramach transakcji innej niż połączenie jednostek gospodarczych, która nie wpływa ani na wynik finansowy, ani na dochód podatkowy (stratę podatkową), nie wykazuje się go. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

2.17. Rezerwa na świadczenia pracownicze [nota 18]

Zobowiązania emerytalne i pozostałe świadczenia pracownicze

Zgodnie z Zakładowymi Układami Zbiorowymi Pracy (ZUZP) i odpowiednimi przepisami prawa spółki Grupy wypłacają świadczenia z następujących głównych tytułów:

- odprawy emerytalne i rentowe,
- nagrody jubileuszowe,
- odprawy pośmiertne.

Grupa ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu wypłaty powyższych świadczeń w wysokości wartości bieżącej zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych. Wysokość zobowiązania z tytułu powyższych świadczeń wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych (ang. Projected Unit Credit Method).

Rezerwy obliczane są metoda indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana kwota danego świadczenia, jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie wewnętrznych regulacji, w szczególności ZUZP oraz odpowiednich przepisów prawa.

Prognozowana kwota świadczenia jest obliczana z uwzględnieniem m.in. przewidywanej kwoty podstawy wymiaru tego świadczenia, przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru świadczenia do momentu nabycia przez danego pracownika prawa do tego świadczenia oraz współczynnika procentowego uzależnionego od stażu pracy danego pracownika.

Obliczona kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień bilansowy a następnie pomniejszana o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Grupa dokonuje na powiększenie rezerwy danego pracownika. Dyskonto aktuarialne oznacza

iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa dotrwania danego pracownika jako pracownika Grupy do momentu otrzymania świadczenia. Stopa dyskonta finansowego odpowiada rynkowej stopie zwrotu z długoterminowych obligacji skarbowych na moment wykonywania wyceny.

Prawdopodobieństwo, o którym mowa powyżej jest ustalane w oparciu o metodę ryzyk współzawodniczących [ang. Multiple Decrement Model], przy czym uwzględnia się możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy i ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika jest określana z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa oraz z uwzględnieniem danych statystycznych Grupy. Ryzyko całkowitej niezdolności do pracy oraz ryzyko śmierci pracownika są ustalane z wykorzystaniem danych statystycznych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają pozostałe całkowite dochody [świadczenia emerytalne] lub koszty [pozostałe długoterminowe świadczenia] w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym powstały.

Koszty przeszłego zatrudnienia powstałe w wyniku zmiany programu ujmują się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów od razu.

Programy udziału w zyskach i programy premiowe

Grupa ujmując zobowiązania i koszty z tytułu nagród i premii oraz programów udziału w zyskach, jeżeli podlega obowiązkowi wynikającemu z umowy lub, jeżeli dotychczasowa praktyka zrodziła zwyczajowo oczekiwany obowiązek.

Płatności w formie akcji

Wartość godziwą przyznanych opcji zakupu akcji ujmując się jako koszty z tytułu wynagrodzeń w korespondencji ze zwiększeniem kapitału własnego. Wartość godziwa określana jest na dzień przyznania opcji zakupu akcji przez pracowników i rozłożona na okres, w którym pracownicy nabędą bezwarunkowo prawo do realizacji opcji [z uwagi na fakt, że wartości godziwej świadczeń pracowników nie da się bezpośrednio ocenić, ich wartość ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych instrumentów kapitałowych]. Kwota obciążająca koszty jest korygowana w celu odzwierciedlenia aktualnej liczby przyznanych opcji, dla których warunki świadczenia pracy oraz warunki nierynkowe nabywania uprawnień są spełnione.

2.18. Rezerwy [nota 19]

Rezerwa na roszczenia prawne, pozostałe roszczenia oraz na likwidację szkód górniczych

Rezerwę na roszczenia prawne, pozostałe roszczenia oraz na likwidację szkód górniczych ujmując się wówczas, gdy Grupa ma prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i jest prawdopodobne, że wymagany będzie wypływ zasobów w celu wywiązania się z tego obowiązku, zaś jego wielkość wiarygodnie oszacowano. Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwa na likwidację zakładu górniczego i rekultywację gruntów

Rezerwę na przyszłe koszty związane z likwidacją zakładu górniczego oraz rekultywacji gruntów tworzy się w oparciu o obowiązki wynikające z ustawy "Prawo geologiczne i górnicze" nakładające na przedsiębiorstwo górnicze obowiązek likwidacji zakładów górniczych po zakończeniu eksploatacji, w wysokości przewidywanych kosztów związanych z:

- zabezpieczeniem lub likwidacją wyrobisk górniczych oraz obiektów i urządzeń zakładu górniczego;
- zabezpieczeniem niewykorzystanej części złoża kopaliny;
- zabezpieczeniem sąsiednich złóż kopaliny;
- zabezpieczeniem wyrobisk sąsiednich zakładów górniczych;
- przedsięwzięciem niezbędnych środków w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej.

Wysokość kosztów likwidacji zakładu górniczego i rekultywacji gruntów wyliczana jest przez niezależną firmę doradcą [Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN] z wykorzystaniem danych historycznych, dotyczących kosztów likwidacji zakładów górniczych sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce.

Kwoty rezerw wykazuje się w bieżącej wartości nakładów, które – jak się oczekuje – będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Stosuje się wówczas stopę procentową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie do wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Zwiększenie rezerw związane z upływem czasu jest rozpoznawane jako koszty odsetkowe. Zmiany wysokości rezerw związane z aktualizacją szacunków ich dotyczących [stopa inflacji, spodziewana nominalna wartość nakładów na likwidację] w odniesieniu do rezerwy na likwidację zakładu górniczego ujmowane są jako korekta wartości aktywów trwałych objętych obowiązkiem likwidacji, natomiast w odniesieniu do rezerwy na rekultywację gruntów jako "Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów".

2.19. Ujmowanie przychodów [nota 20]

Kontrakty z klientami są analizowane i ujmowane przez Grupę zgodnie z modelem wskazanym w MSSF 15. Ujęcie przychodów z danego kontraktu następuje zgodnie z niżej wymienionymi krokami:

- Identyfikacja umowy,
- Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia,
- Ustalenie ceny transakcyjnej,
- Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia,
- Ujęcie przychodu.

Ujęcie przychodu następuje w momencie spełnienia [lub w trakcie spełniania] zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi [tj. składnika aktywów] klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Grupa przenosi kontrolę nad dobrem lub usługą w miarę upływu czasu i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz ujmuje przychody w miarę upływu czasu, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- kryterium 1: klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia jednostki, w miarę wykonywania przez jednostkę tego świadczenia; lub
- kryterium 2: w wyniku wykonania świadczenia przez jednostkę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów [na przykład produkcja w toku], a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient; lub
- kryterium 3: w wyniku wykonania świadczenia przez jednostkę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla jednostki, a jednostce przysługuje egzekwowlne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Jeżeli zobowiązanie do wykonania świadczenia nie jest spełniane w czasie zgodnie z zapisem wskazanym powyżej, Grupa spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia w określonym momencie. W celu określenia momentu, w którym klient uzyskuje kontrolę nad przyrzeczonego składnikiem aktywów, a Grupa spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, Grupa uwzględnia wymogi dotyczące kontroli. Ponadto Grupa uwzględnia okoliczności wskazujące na to, że miało miejsce przeniesienie kontroli, między innymi gdy:

- Grupa ma bieżące prawo do zapłaty za składnik aktywów,
- klient posiada tytuł prawny do składnika aktywów,
- Grupa fizycznie przekazała składnik aktywów,
- klient ponosi istotne ryzyko i uzyskuje istotne korzyści wynikające z własności składnika aktywów,
- klient przyjął składnik aktywów.

Moment ujęcia przychodów ze sprzedaży

Poniższa tabela zawiera zestawienie poszczególnych grup produktów oferowanych przez Grupę wraz z określeniem odpowiedniego momentu ujęcia przychodów ze sprzedaży:

Typ produktu	Grupa produktów	Moment ujęcia przychodu	Metoda pomiaru	Metoda pomiaru	Czynnik aktywujący
Usługi świadczone w sposób ciągły – zużycie	Miejsce hakowe Korzystanie z łaźni	Over Time <i>[rozliczenie w czasie]</i>	Wyniki	Zużycie	Początek świadczenia usług
Dostawa produktów lub usług rozliczanych w określonym momencie	Węgiel kamienny Złom Materiały	Point in Time <i>[rozliczenie w określonym momencie]</i>	n/d	Zdarzenie	Dostawa/ zakończenie realizacji usług
Usługi świadczone w sposób ciągły – upływ czasu	Nadzór inwestorski	Over Time <i>[rozliczenie w czasie]</i>	Wyniki	Upływ czasu	Początek świadczenia usług

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej. Gdy należność traci na wartości, Grupa obniża jej wartość bilansową do poziomu wartości odzyskiwanej, równej oszacowanym przyszłym przepływom pieniężnym zdyskontowanym według pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu, a następnie stopniowo rozlicza się kwotę dyskonta w korespondencji z przychodami z tytułu odsetek. Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek, które utraciły wartość, ujmuje się według pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

2.20. Ujmowanie otrzymanej dotacji [nota 14]

Standard MSR 20 "Dotacje rządowe oraz ujawnienie informacji na temat pomocy rządowej" stosuje się przy księgowaniu oraz ujawnianiu informacji na temat dotacji rządowych.

Zgodnie z MSR 20 § 3 dotacje do aktywów to dotacje rządowe, które mają na celu finansowanie aktywów trwałych. Według MSR 20, dotacje rządowe ujmuje się w zysku lub stracie w systematyczny sposób w poszczególnych okresach, w których jednostka ujmuje odnośne koszty, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować.

Dotacje do aktywów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa prezentuje w:

- Skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej [bilans] w pozycji "Zobowiązania" i "Dotacje".
- Skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych, na których finansowanie została przyznana.

Ujęcie w księgach rachunkowych dotacji powoduje konieczność stosowania MSR 37 "Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe" do wszystkich powiązanych z nią zobowiązań lub aktywów warunkowych.

Otrzymana dotacja do aktywów powinna zostać rozliczona w całości w momencie całkowitego zamortyzowania, sprzedaży bądź likwidacji sfinansowanego z niej składnika aktywów.

2.21. Leasing [nota 31]

Leasing operacyjny

Leasing, przy którym znaczna część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego), stanowi leasing operacyjny. Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego, po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy (finansującego), obciążają koszty metodą liniową przez okres leasingu.

Do leasingu operacyjnego zalicza się również nabyte prawo wieczystego użytkowania gruntów i ujmuje w długoterminowych rozliczeniach międzyokresowych. Cena nabycia uiszczana z tytułu możliwości korzystania z tego prawa, amortyzowana jest przez okres leasingu zgodnie ze sposobem rozłożenia w czasie czerpania korzyści z tego prawa.

Sposób wdrożenia nowego standardu MSSF 16 "Leasing" jak również jego wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostały szczegółowo opisane w notce 2.1.3.

2.22. Wypłata dywidendy [nota 28]

Płatności dywidend na rzecz akcjonariuszy Jednostki Dominującej ujmuje się jako zobowiązanie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez akcjonariuszy Jednostki Dominującej.

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Podstawowy układ sprawozdawczy – segmentacja branżowa

Grupa koncentruje swoją działalność głównie na produkcji i sprzedaży węgla. Przychody ze sprzedaży innych produktów i usług w roku 2018 wyniosły 48.874 tys. zł [w 2017: 55.100 tys. zł], co stanowi odpowiednio 2,78% w roku 2018 oraz 3,09% w roku 2017 całości przychodów ze sprzedaży.

W związku z powyższym Grupa nie wykazuje wyników działalności ze względu na segmentację branżową.

Uzupelniający układ sprawozdawczy – segmenty geograficzne

Grupa koncentruje swoją działalność głównie na terenie Polski. Przychody ze sprzedaży poza granicę Polski w trakcie roku 2018 wyniosły 133 tys. zł [w 2017: 25.564 tys. zł] co stanowi odpowiednio poniżej 0,01% w roku 2018 oraz 1,44% w roku 2017 całości przychodów ze sprzedaży. Grupa nie posiada aktywów oraz zobowiązań z tym związanych zlokalizowanych poza terytorium Polski.

W związku z powyższym Grupa nie wykazuje wyników działalności ze względu na segmentację geograficzną.

W ramach realizacji swoich zadań Zarząd Jednostki Dominującej analizuje dane finansowe, które są zgodne ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym sporządzanym zgodnie z MSSF.

Podział na pola wydobywcze

Jednostka Dominująca prowadzi działalność w obszarze trzech pól wydobywczych: Bogdanka, Nadrybie i Stefanów. Aktywa produkcyjne są skoncentrowane w miejscu siedziby Jednostki Dominującej, w centrum pola Bogdanka i są one powiązane z pozostałymi lokalizacjami dlatego też pola Nadrybie oraz Stefanów nie mogą funkcjonować samodzielnie. Z uwagi na te powiązania pomiędzy poszczególnymi polami, działami i funkcjonujący w kopalni sposób organizacji, wszystkie aktywa Jednostki Dominującej traktowane są jako jeden CGU [Cash Generating Unit - ośrodek generujący przepływy pieniężne].

Główni odbiorcy z tytułu sprzedaży węgla

W 2018 i 2017 roku kluczowymi odbiorcami Grupy, dla których udział w sprzedaży przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży ogółem, byli:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	62%	56%
ENEA Elektrownia Połaniec S.A. (dawniej: ENGIE Energia Polska S.A.)	23%	22%

4. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Grunty	Budynki i budowle		Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
		ogółem	w tym w wyrobiska					
Stan na 1 stycznia 2018 roku								
Koszt lub wartość z wyceny	9.976	3.185.992	2.159.920	2.361.274	97.420	25.994	216.412	5.897.068
Umorzenie	-	[1.357.639]	[987.668]	[1.216.021]	[64.785]	[18.316]	-	[2.656.761]
Wartość księgowa netto	9.976	1.828.353	1.172.252	1.145.253	32.635	7.678	216.412	3.240.307
Na dzień 31 grudnia 2018 roku								
Wartość księgowa netto na początek roku	9.976	1.828.353	1.172.252	1.145.253	32.635	7.678	216.412	3.240.307
Zwiększenia	-	2.414	-	277	-	1.470	461.088	465.249
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	1.187	224.378	206.621	54.241	12.084	1.688	[293.578]	-
Przeklasyfikowanie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	[186]	-	-	[186]
Zmniejszenia	-	[29.604]	[29.573]	[212]	[887]	[4]	[96]	[30.803]
Reklasyfikacja KŚT	-	780	-	[713]	[2]	[65]	-	-
Amortyzacja	-	[230.375]	[198.212]	[158.957]	[12.048]	[2.894]	-	[404.274]
Wartość księgowa netto	11.163	1.795.946	1.151.088	1.039.889	31.596	7.873	383.826	3.270.293
Stan na 31 grudnia 2018 roku								
Koszt lub wartość z wyceny	11.163	3.249.970	2.204.601	2.397.964	94.164	27.535	383.826	6.164.622
Umorzenie	-	[1.454.024]	[1.053.513]	[1.358.075]	[62.568]	[19.662]	-	[2.894.329]
Wartość księgowa netto	11.163	1.795.946	1.151.088	1.039.889	31.596	7.873	383.826	3.270.293
Stan na 1 stycznia 2017 roku								
Koszt lub wartość z wyceny	9.048	2.808.779	1.959.506	2.073.693	95.815	24.046	157.739	5.169.120
Umorzenie	-	[1.311.199]	[988.667]	[1.026.332]	[55.449]	[15.944]	-	[2.408.924]
Wartość księgowa netto	9.048	1.497.580	970.839	1.047.361	40.366	8.102	157.739	2.760.196
Na dzień 31 grudnia 2017 roku								
Wartość księgowa netto na początek roku	9.048	1.497.580	970.839	1.047.361	40.366	8.102	157.739	2.760.196
Zwiększenia	-	2	-	-	-	1.159	362.572	363.733
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	928	246.930	237.332	52.311	1.201	1.007	[302.377]	-
Odwrócenie odpisu aktualizującego	-	352.852	176.825	242.985	1.124	-	-	596.961
(Utworzenie)/Wykorzystanie odpisu aktualizującego	-	17.039	17.003	108	-	-	1.195	18.342
Zmniejszenia	-	[36.745]	[27.534]	[279]	[60]	[4]	[2.717]	[39.805]
Amortyzacja	-	[197.810]	[170.118]	[144.413]	[9.782]	[2.586]	-	[354.591]
Przeklasyfikowanie odpisu do umorzenia	-	[51.495]	[32.095]	[52.820]	[214]	-	-	[104.529]
Wartość księgowa netto	9.976	1.828.353	1.172.252	1.145.253	32.635	7.678	216.412	3.240.307
Stan na 31 grudnia 2017 roku								
Koszt lub wartość z wyceny	9.976	3.185.992	2.159.920	2.361.274	97.420	25.994	216.412	5.897.068
Umorzenie	-	[1.357.639]	[987.668]	[1.216.021]	[64.785]	[18.316]	-	[2.656.761]
Wartość księgowa netto	9.976	1.828.353	1.172.252	1.145.253	32.635	7.678	216.412	3.240.307

Koszty finansowania zewnętrznego [odsetki i prowizje od zaciągniętych zobowiązań], aktywowane w 2018 roku w wartości rzeczowych aktywów trwałych wyniosły łącznie 4.130 tys. zł [4.523 tys. zł w roku 2017].

Na rzeczowych aktywach trwałych nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Amortyzację środków trwałych ujęto w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w następujących pozycjach:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	[395.138]	[345.336]
Koszty sprzedaży	[485]	[461]
Koszty administracyjne	[8.651]	[8.794]
Na dzień 31 grudnia	[404.274]	[354.591]

4.1. Rzeczowe aktywa trwałe - wyrobiska

Poniżej zaprezentowano tabele przedstawiające krótką charakterystykę chodników oraz pozostałych pozycji rzeczowych aktywów trwałych, wykazywanych w pozycji "wyrobiska".

Na dzień 31 grudnia 2018 roku :

	Ilość [szt.]	Długość [m]	Wartość początkowa	Umorzenie	Wartość netto na dzień bilansowy	Stopień umorzenia w danej grupie
Chodniki wykazywane w środkach trwałych, amortyzowane metodą naturalną, w tym:	30	19.267	526.126	[416.431]	109.695	79%
- amortyzowane do grudnia 2018 r.	8	8.732	89.493	[47.027]	42.466	53%
Chodniki wykazywane w środkach trwałych, amortyzowane wg okresów użytkowania	234	91.937	1.379.474	[499.001]	880.473	36%
Pozostałe pozycje, amortyzowane wg okresów użytkowania [szyby, wieże szybowe, tamy zbiorniki i inne]	31	-	299.001	[138.081]	160.920	46%
Razem na dzień 31 grudnia 2018 roku	295	111.204	2.204.601	[1.053.513]	1.151.088	48%

Na dzień 31 grudnia 2017 roku:

	Ilość [szt.]	Długość [m]	Wartość początkowa	Umorzenie	Wartość netto na dzień bilansowy	Stopecień umorzenia w danej grupie
Chodniki wykazywane w środkach trwałych, amortyzowane metodą naturalną, w tym:	38	25.071	524.917	[379.816]	145.101	72%
- amortyzowane do grudnia 2017 r.	25	13.152	472.614	[379.816]	92.798	80%
Chodniki wykazywane w środkach trwałych, amortyzowane wg okresów użytkowania	245	93.114	1.336.590	[477.497]	859.093	36%
Pozostałe pozycje, amortyzowane wg okresów użytkowania (szyby, wieże szybowe, tamy zbiorniki i inne)	32	-	298.413	[130.355]	168.058	44%
Razem na dzień 31 grudnia 2017 roku	315	118.185	2.159.920	[987.668]	1.172.252	46%

4.2. Rzeczowe aktywa trwałe - środki trwałe w budowie

Poniżej zaprezentowano tabelę przedstawiającą najistotniejsze zadania inwestycyjne ujęte w pozycji "środki trwałe w budowie":

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Wyrobiska (chodniki)	283.458	191.152
Modernizacja kompleksów ścianowych	61.796	-
Rozbudowa składowiska odpadów w Bogdance	9.929	9.290
Budowa nowych pól wydobywczych	6.081	5.607
Wzmacnianie obudowy szybu 1.3	3.707	3.708
Modernizacja stacji wentylatorów głównych przy szybie 1.4	4.005	-
Zakup przenośników taśmowych	2.322	-
Pozostałe	12.528	6.655
Na dzień 31 grudnia	383.826	216.412

4.3. Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych

W trakcie 2018 roku Grupa nie dokonywała żadnych ruchów w zakresie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe.

Na podstawie przeprowadzonej przez Jednostkę Dominującą analizy wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość wystąpienia utraty wartości posiadanych aktywów trwałych, stwierdzono, że takie przesłanki nie wystąpiły w związku z czym na koniec 2018 roku nie zaistniała konieczność wykonywania testu na utratę wartości.

Na koniec 2017 roku z kolei Zarząd Jednostki Dominującej dokonał analizy wystąpienia przesłanek, która to wskazała, że utworzony na koniec 2015 roku odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości aktywów trwałych nie jest zasadny lub mógł ulec obniżeniu. W związku z powyższym zasadnym było, aby utworzony uprzednio odpis aktualizujący uległ zmniejszeniu lub został całkowicie odwrócony.

Szczegółowy opis tej operacji został przedstawiony w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2017 rok, natomiast poniżej przedstawione kluczowe informacje związane z odwróceniem odpisu aktualizującego, dokonany w 2017 roku.

Stan odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych prezentuje poniższa tabela:

	Grunty	Budynki i budowle		Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Środki trwałe w budowie	Ogółem
		ogółem	w tym wyrobiska				
Stan na 1 stycznia 2018 roku	4.394	-	-	3.187	-	8.267	15.848
Stan na 31 grudnia 2018 roku	4.394	-	-	3.187	-	8.267	15.848
Stan na 1 stycznia 2017 roku	4.394	369.891	193.828	246.280	1.124	9.462	631.151
Utworzenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	1.284	1.284
Rozwiązanie [odwrócenie] niewykorzystanego odpisu	-	[352.852]	[176.825]	[242.985]	[1.124]	-	[596.961]
Wykorzystanie utworzonego odpisu	-	[17.039]	[17.003]	[108]	-	[2.479]	[19.626]
Stan na 31 grudnia 2017 roku	4.394	-	-	3.187	-	8.267	15.848

W 2018 roku nie wystąpiły żadne zmiany w saldzie odpisów aktualizujących.

W 2017 roku utworzenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do środków trwałych w budowie zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w pozycji "Pozostałe straty netto". Wykorzystanie odpisu z tytułu utraty wartości w 2017 roku zostało ujęte w pozycji "Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów" gdzie zostało skompensowane z ujętym kosztem likwidacji majątku objętego uprzednio odpisem.

Z kolei w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku rozwiązanie [odwrócenie] odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych zostało ujęte jako pomniejszenie następujących pozycji kosztów: "Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów" w kwocie 441.022 tys. zł, w pozycji "Koszty sprzedaży" w kwocie 2.758 tys. zł oraz w pozycji "Koszty administracyjne" w kwocie 48.652 tys. zł. Pozostała kwota rozwiązanego odpisu w wysokości 104.529 tys. zł, która została przeksięgowana na umorzenie, nie miała wpływu na wynik 2017 roku.

5. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	Oprogramowanie komputerowe	Opłaty, licencje	Informacja geologiczna	Pozostałe	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2018 roku					
Koszt lub wartość z wyceny	7.682	18.874	54.217	2.197	82.970
Umorzenie	[5.301]	[4.044]	[11.624]	[2.040]	[23.009]
Wartość księgowa netto	2.381	14.830	42.593	157	59.961
Na dzień 31 grudnia 2018 roku					
Wartość księgowa netto na początek roku	2.381	14.830	42.593	157	59.961
Zwiększenia	1.304	408	-	3.567	5.279
Zmniejszenia	[1]	[213]	-	[3.460]	[3.674]
Amortyzacja	[623]	[1.087]	[908]	[104]	[2.722]
Wartość księgowa netto	3.061	13.938	41.685	160	58.844
Stan na 31 grudnia 2018 roku					
Koszt lub wartość z wyceny	8.890	18.380	54.343	3.855	85.468
Umorzenie	[5.829]	[4.442]	[12.658]	[3.695]	[26.624]
Wartość księgowa netto	3.061	13.938	41.685	160	58.844
Stan na 1 stycznia 2017 roku					
Koszt lub wartość z wyceny	7.332	7.231	51.636	1.193	67.392
Umorzenie	[4.441]	[2.927]	[11.466]	[1.047]	[19.881]
Wartość księgowa netto	2.891	4.304	40.170	146	47.511
Na dzień 31 grudnia 2017 roku					
Wartość księgowa netto na początek roku	2.891	4.304	40.170	146	47.511
Zwiększenia	36	10.435	30	1.004	11.505
Odwrócenie odpisu aktualizującego	342	1.082	2.677	-	4.101
Zmniejszenia	-	-	-	[991]	[991]
Amortyzacja	[713]	[741]	[158]	[2]	[1.614]
Przeklasyfikowanie odpisu aktualizującego do umorzenia	[175]	[250]	[126]	-	[551]
Wartość księgowa netto	2.381	14.830	42.593	157	59.961
Stan na 31 grudnia 2017 roku					
Koszt lub wartość z wyceny	7.682	18.874	54.217	2.197	82.970
Umorzenie	[5.301]	[4.044]	[11.624]	[2.040]	[23.009]
Wartość księgowa netto	2.381	14.830	42.593	157	59.961

Amortyzację wartości niematerialnych ujęto w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w następujących pozycjach:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	[2.661]	[1.572]
Koszty sprzedaży	[3]	[2]
Koszty administracyjne	[58]	[40]
Razem	[2.722]	[1.614]

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne tworzone są w sytuacji gdy istnieją przesłanki pozwalające stwierdzić, iż Grupa nie uzyska w przyszłości korzyści ekonomicznych z posiadanych wartości niematerialnych.

Rozwiązanie [odwrócenie] w 2017 roku odpisu aktualizującego wartości niematerialne w wysokości 4.101 tys. zł wynikało w całości z braku dalszego występowania przesłanek wskazujących na utratę wartości, które miały zastosowanie podczas rozpoznawania odpisu aktualizującego na koniec 2015 roku.

Szerszy opis znajduje się w notcie 4.3.

Stan odpisów aktualizujących dla wartości niematerialnych prezentuje poniższa tabela:

	Oprogramowanie komputerowe	Opłaty, licencje	Informacja geologiczna	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	-	-	1.780	1.780
Stan na 31 grudnia 2018 roku	-	-	1.780	1.780
Stan na 1 stycznia 2017 roku	342	1.082	4.457	5.881
Rozwiązanie [odwrócenie] niewykorzystanego odpisu	[342]	[1.082]	[2.677]	[4.101]
Stan na 31 grudnia 2017 roku	-	-	1.780	1.780

W 2018 roku nie miały miejsca żadne ruchy związane z odpisem aktualizującym. Rozwiązanie [odwrócenie] w 2017 roku odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości dla wartości niematerialnych zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku jako pomniejszenie następujących pozycji kosztów: "Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów" w kwocie 3.179 tys. zł, w pozycji "Koszty sprzedaży" w kwocie 20 tys. zł oraz w pozycji "Koszty administracyjne" w kwocie 351 tys. zł. Pozostała kwota rozwiązanego niewykorzystanego odpisu w wysokości 551 tys. zł została przeksięgowana na umorzenie i nie miała wpływu na osiągnięty skonsolidowany wynik okresu sprawozdawczego.

6. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Stan na 1 stycznia	3.365	3.532
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych	115	-
Amortyzacja	[168]	[167]
Razem	3.312	3.365

Nieruchomości inwestycyjne dotyczą należącego do spółki zależnej "Łęczyńska Energetyka" Sp. z o. o. ośrodka wypoczynkowego Kalnica zlokalizowanego w Bieszczadach.

Poniższa tabela przedstawia przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Przychody z nieruchomości inwestycyjnych	104	95
Koszty operacyjne związane z nieruchomościami inwestycyjnymi	[279]	[252]

Oszacowana na dzień bilansowy wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych jest wyższa od wartości księgowej netto i wynosi ok. 5.474 tys. zł. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Grupy została obliczona przez niezależnego rzeczoznawcę poprzez porównanie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości.

7. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Należności handlowe	166.993	180.713
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	[5.545]	[7.970]
Należności handlowe netto	161.448	172.743
Rozliczenia międzyokresowe	36.802	28.916
Pozostałe należności	5.202	7.419
Część krótkoterminowa	203.452	209.078
Rozliczenia międzyokresowe	805	1.332
Pozostałe należności	456	10
Część długoterminowa	1.261	1.342
Należności handlowe oraz pozostałe należności razem	204.713	210.420

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej.

Wszystkie należności Grupy wyrażone są w złotych polskich.

Zmiany stanu odpisu aktualizującego należności handlowych przedstawia poniższa tabela:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Na dzień 1 stycznia	7.970	7.389
Utworzenie odpisu	3.111	3.583
Należności spisane w trakcie roku jako nieściągalne	[78]	[127]
Odwrócenie kwot niewykorzystanych	[5.458]	[2.875]
Razem	5.545	7.970

Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w pozycji "Koszty sprzedaży". Pozostałe kategorie należności handlowych i pozostałych należności nie zawierają pozycji o obniżonej wartości.

Strukturę wiekową należności wykazujących utratę wartości przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Do 1 miesiąca	313	808
Od 3 do 6 miesięcy	-	597
Od 6 do 12 miesięcy	2	708
Powyżej 12 miesięcy	5.230	5.857
Razem	5.545	7.970

Strukturę wiekową należności, dla których upłynął termin płatności, które jednak nie wykazują przesłanek utraty wartości, przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Do 1 miesiąca	99	877
Od 1 do 3 miesięcy	19	29
Od 3 do 6 miesięcy	52	296
Od 6 do 12 miesięcy	105	-
Powyżej 12 miesięcy	-	3
Razem	275	1.205

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy stanowi wartość godziwa każdej kategorii należności wymienionych powyżej.

8. ZAPASY

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Materiały	67.295	54.200
Wyroby gotowe	16.087	8.361
Odpis z tytułu przeszacowania do możliwej do uzyskania ceny sprzedaży wyrobów gotowych	-	[4]
Razem	83.382	62.557

Koszt zapasów w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku został ujęty w pozycji "Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów", której łączna wartość w 2018 roku wyniosła 1.583.971 tys. zł [2017: 859.161 tys. zł].

Zmiany stanu odpisu z tytułu przeszacowania do możliwej do uzyskania ceny oraz z tytułu utraty wartości zapasów przedstawia poniższa tabela:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Na dzień 1 stycznia	4	139
Utworzenie odpisu z tytułu przeszacowania do możliwej do uzyskania ceny sprzedaży wyrobów gotowych	-	12
Wykorzystanie odpisu z tytułu przeszacowania do możliwej do uzyskania ceny sprzedaży wyrobów gotowych	[4]	[147]
Na dzień 31 grudnia	-	4

Utworzenie i wykorzystanie odpisu aktualizującego wartość zapasów zostało zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku w pozycji "Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów".

Na zapasach będących w posiadaniu Grupy nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

9. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Środki pieniężne w banku	18.667	17.742
Depozyty bankowe	280.405	538.992
Razem	299.072	556.734
<i>W tym część:</i>		
<i>Długoterminowa*</i>	128.279	121.806
<i>Krótkoterminowa</i>	170.793	434.928
	299.072	556.734

**środki o ograniczonej możliwości dysponowania*

Wartość środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosła na 31 grudnia 2018 roku 130.240 tys. zł, w tym: 128.279 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku: 122.054 tys. zł w tym 121.806 tys. zł) stanowiły środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń z przeznaczeniem na pokrycie kosztów likwidacji zakładu górniczego, a pozostała kwota dotyczy środków pieniężnych zgromadzonych na wydzielonych rachunkach VAT. Posiadane przez Grupę środki pieniężne denominowane są w PLN.

Efektywne stopy procentowe krótkoterminowych depozytów bankowych są zbliżone do nominalnych stóp procentowych, a wartość godziwa krótkoterminowych depozytów

bankowych nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej. Stopy procentowe oparte są o stawki WIBID, które kształtowały się na następującym poziomie:

Rok 2018 – 0,45% – 1,41%

Rok 2017 – 0,4% – 1,85%

10. INNE INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Inne inwestycje krótkoterminowe	67	-
- Lokaty z okresem zapadalności ponad 3 m-ce	67	-
Razem	67	-

11. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	Liczba akcji (w tys.)	Akcje zwykłe wartość nominalna	Korekta hiperinflacyjna	Razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	34.014	170.068	131.090	301.158
Stan na 31 grudnia 2018 roku	34.014	170.068	131.090	301.158
Stan na 1 stycznia 2017 roku	34.014	170.068	131.090	301.158
Stan na 31 grudnia 2017 roku	34.014	170.068	131.090	301.158

Wszystkie akcje wyemitowane przez Jednostkę Dominującą zostały w pełni opłacone.

12. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Zgodnie ze statutem Jednostka Dominująca może tworzyć kapitał zapasowy oraz inne kapitały rezerwowe, o których przeznaczeniu rozstrzygają przepisy prawa oraz uchwały organów stanowiących. Pozostałe kapitały obejmują kapitał rezerwowy z tytułu emisji Opcji Menedżerskich oraz kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne (w części uznanej za zabezpieczenie efektywne).

Pozostałe kapitały z tytułu Programu Emisji Opcji Menedżerskich

W dniu 30 września 2013 roku Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej przyjęła uchwałą Regulamin Programu Opcji Menedżerskich w latach 2013 – 2017. Uchwała została podjęta na podstawie uchwały nr 26 ZWZ Spółki z dnia 4 lipca 2013 roku w sprawie emisji do 1.360.540

imiennych warrantów subskrypcyjnych serii A z wyłączeniem prawa poboru, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki Dominującej o kwotę nie wyższą niż 6.802.700 zł przez emisję nie więcej niż 1.360.540 akcji zwykłych na okaziciela serii D, o wartości nominalnej 5 zł każda akcja z wyłączeniem prawa poboru. Na dzień przyznania dokonano wyceny programu przy zastosowaniu modelu Blacka – Scholesa – Mertona, wyliczona wartość opcji na dzień przyznania wyniosła 23.657 tys. zł. W modelu wyceny przyjęto szereg następujących założeń:

- za datę przyznania opcji [datę wyceny] przyjęto 30 września 2013 roku dla każdej z transz,
- ceną bieżącą przyjętą do obliczeń był prognozowany kurs akcji Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. na dzień 30 września 2013 roku,
- okres życia opcji obliczono przy założeniu zapadalności opcji w środku przedziału wyznaczonego przez pierwszy i ostatni możliwy dzień wykonania opcji,
- przyjęto stopę wolną od ryzyka na poziomie średniej półrocznej z tygodniowych notowań 5 – letnich obligacji skarbowych,
- zmienność cen akcji obliczono w oparciu o roczne stopy zwrotu z notowań Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. w kapitalizacji ciągłej za 4 – letni okres notowań Jednostki Dominującej,
- założono zerową stopę dywidendy, w związku z zapisami Programu, według których dywidenda wypłacana przez Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. pomniejszać będzie cenę wykonania opcji.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku liczba przyznanych opcji w ramach całego Programu wynosi 1.143.863 a całkowita wartość Programu Opcji Menedżerskich wyniosła 3.839 tys. zł [31 grudnia 2017 roku: 3.839 tys. zł]. W ramach tej puli liczba przyznanych praw [za lata 2013-2014] do wykonania powyższych opcji wyniosła 335.199.

Łączny koszt programu ujęty na dzień 31 grudnia 2018 roku w pozycji "Pozostałe kapitały" wyniósł 3.839 tys. zł [na dzień 31 grudnia 2017 roku: 3.839 tys. zł]. W trzecim kwartale 2018 roku, pomiędzy Jednostką Dominującą a wszystkimi beneficjentami Programu [osobami, którym potencjalnie mogą zostać przyznane opcje], zawarte zostały porozumienia, na podstawie których rozwiązane zostały umowy uczestnictwa beneficjentów w Programie. Każdemu beneficjentowi wypłacone zostały rekompensaty w wysokości 1 zł. Wraz z zawarciem powyższych porozumień Program Opcji Menedżerskich został ostatecznie zakończony.

Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne

Pozostałe kapitały mogą obejmować również pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne [w części uznanej za zabezpieczenie efektywne] po uwzględnieniu efektu podatkowego. W 2018 i 2017 roku Grupa nie posiadała instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne.

Udziały niekontrolujące

Udziały niekontrolujące dotyczą wyłącznie spółki zależnej "Łęczyńska Energetyka" Sp. z o.o. i należą do Gminy Łęczna 11,29% oraz Gminy Puchaczów 0,01% - łącznie 11,30%. W 2018 roku całkowity dochód przypadający na udziały niekontrolujące wyniósł 175 tys. zł przy czym na kwotę tę składały się: zysk netto przypadający na udziały niekontrolujące w kwocie 170 tys. zł oraz pozostałe całkowite dochody dotyczące zysków aktuarialnych z tytułu programów zdefiniowanych świadczeń w kwocie 5 tys. zł.

Zyski zatrzymane

Na kwotę zysków zatrzymanych, poza wynikiem netto roku bieżącego przypadającym na akcjonariuszy Jednostki Dominującej, składają się również niepodzielony wynik lat ubiegłych, niepodlegające przeniesieniu zyski/(straty) aktuarialne z tytułu programów zdefiniowanych świadczeń przypadające na akcjonariuszy Jednostki Dominującej oraz kapitały powstałe w wyniku wyceny rzeczowych aktywów do wartości godziwej na dzień kiedy po raz pierwszy zastosowano MSR/MSSF. Spadek w 2018 roku o 624.867 tys. zł wynika z ujęcia zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej za rok bieżący w kwocie 53.626 tys. zł, strat aktuarialnych z tytułu programów zdefiniowanych świadczeń przypadających na akcjonariuszy Jednostki Dominującej w kwocie 5.212 tys. zł oraz przeniesienia wyniku za rok 2017 do kapitału rezerwowego w kwocie 673.281 tys. zł.

Składniki kapitału własnego nie podlegające podziałowi

Zgodnie z art. 396 §1 Kodeksu Spółek Handlowych, któremu podlega Jednostka Dominująca i jednostki zależne, na pokrycie potencjalnych strat należy utworzyć kapitał zapasowy, na który przeznaczona jest co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki ten kapitał nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej wysokości kapitału akcyjnego. Ta część kapitału zapasowego nie jest dostępna do podziału na rzecz akcjonariuszy. Na dzień 31 grudnia 2018 oraz 31 grudnia 2017 roku wartość ta wynosiła 100.386 tys. zł.

Z podziału wyłączone są również zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujmowane poprzez pozostałe całkowite dochody.

13. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Zobowiązania handlowe	137.040	120.442
Pozostałe zobowiązania, w tym:	186.148	174.979
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	214	563
- Zobowiązania z tytułu wadium	3.421	2.578
- Zobowiązania inwestycyjne	122.027	90.488
- Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	39.956	37.130
- Zobowiązania z tytułu zaliczek	-	6.905
- Zobowiązania inne	20.530	37.315
Zobowiązania finansowe razem	323.188	295.421
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych podatków	47.036	63.524
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania	370.224	358.945
<i>W tym część:</i>		
- Długoterminowa	39.675	43.007
- Krótkoterminowa	330.549	315.938
Razem	370.224	358.945

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej.

14. DOTACJE

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Zobowiązania długoterminowe:		
Dotacje	12.587	13.148
Zobowiązania krótkoterminowe:		
Dotacje	560	560
Razem	13.147	13.708

Otrzymana dotacja do aktywów powinna zostać rozliczona w całości w momencie całkowitego amortyzowania, sprzedaży bądź likwidacji sfinansowanego z niej składnika aktywów. Sposób prezentacji rozliczenia dotacji zamieszczono w nocie 2.20.

15. KREDYTY I POŻYCZKI

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Długoterminowe:	13.930	16.966
Pożyczki celowe	13.930	16.966
- WFOŚ w Lublinie	13.930	16.966
Krótkoterminowe:	3.212	3.242
Pożyczki celowe	3.212	3.242
- WFOŚ w Lublinie	3.212	3.242
Razem	17.142	20.208

W 2014 roku spółka zależna "Łęczyńska Energetyka" otrzymała z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Lublinie pożyczkę celową przeznaczoną na finansowanie inwestycji "Budowa stacji uzdatniania wody w Bogdance wraz z połączeniami technologicznymi". Spłata pożyczki następuje począwszy od listopada 2015 roku w równych ratach miesięcznych. Termin płatności ostatniej raty przypada na dzień 31 marca 2024 roku. Oprocentowanie pożyczki odpowiada wysokości 0,7 stopy redyskontowej weksli ustalonej przez Radę Polityki Pieniężnej [jednak nie mniej niż 4 % w skali roku]. Zabezpieczenie otrzymanej pożyczki stanowi weksel własny in blanco na sumę wekslową 34.554 tys. zł a także cesja wierzytelności z tytułu umowy sprzedaży ciepła zawartej z Jednostką Dominującą. W 2018 roku spółka "Łęczyńska Energetyka", w ramach opisywanej pożyczki dokonała spłaty kapitału na kwotę 3.036 tys. zł.

Ponadto Jednostka Dominująca posiada umowę o kredyt w rachunku bieżącym z limitem do kwoty 100.000 tys. zł zawartą z bankiem mBank S.A. [umowa zawarta w dniu 16 grudnia 2016 roku]. Na mocy aneksu z dnia 30 listopada 2018 roku kredyt ten może być wykorzystany do dnia 29 listopada 2019 roku. Oprocentowanie kredytu wynosi WIBOR 1M plus marża banku. Na dzień bilansowy limit nie był wykorzystany.

Zabezpieczeniem kredytu jest :

- Oświadczenie Jednostki Dominującej o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego w formie aktu notarialnego,
- Udzielone przez Jednostkę Dominującą na rzecz Banku pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunkach prowadzonych przez Bank na rzecz Jednostki dominującej.

Wartość godziwa kredytów i pożyczek nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej. Kredyty i pożyczki otrzymane przez Grupę denominowane są w polskich złotych.

Ruchy na saldzie zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz stan na 31 grudnia 2018 i 2017 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli:

	WFOŚ w Lublinie	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2018 roku	20.208	20.208
Splata rat kapitałowych	[3.036]	[3.036]
Odsetki naliczone	743	743
Odsetki zapłacone	[773]	[773]
Stan na 31 grudnia 2018 roku	17.142	17.142
Stan na 1 stycznia 2017 roku	23.275	23.275
Splata rat kapitałowych	[3.036]	[3.036]
Odsetki naliczone	863	863
Odsetki zapłacone	[894]	[894]
Stan na 31 grudnia 2017 roku	20.208	20.208

16. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE Z TYTUŁU EMISJI OBLIGACJI

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Krótkoterminowe:	-	301.911
Emisja obligacji	-	300.000
- PEKAO S.A.	-	300.000
Odsetki naliczone od obligacji:	-	1.911
- PEKAO S.A.	-	1.911
Razem	-	301.911

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie posiadała zobowiązań z tytułu obligacji. Dotychczasowe saldo wynikające z Umowy Programowej zawartej przez Jednostkę Dominującą w dniu 23 września 2013 roku z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. zostało całkowicie rozliczone. W ramach Umowy wyemitowano 3.000 szt. obligacji o łącznej wartości 300.000 tys. zł z terminem wykupu do dnia 31 grudnia 2018 roku. Jednostka Dominująca dokonała wykupu transz po 750 szt. obligacji każda [75.000 tys. zł] w dniach 30 marca, 2 lipca, 1 października, 31 grudnia 2018 roku. Oprocentowanie obligacji oparte było o stawkę WIBOR 3M powiększoną o statą marżę.

Ruchy na saldzie zobowiązań z tytułu obligacji oraz stan na 31 grudnia 2018 i 2017 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli:

	BGK	PEKAO S.A.	RAZEM
Stan na 1 stycznia 2018 roku	-	301.911	301.911
Wykup obligacji	-	[300.000]	[300.000]
Odsetki naliczone	-	4.601	4.601
Odsetki zapłacone	-	[6.512]	[6.512]
Stan na 31 grudnia 2018 roku	-	-	-
Stan na 1 stycznia 2017 roku	150.019	450.061	600.080
Wykup obligacji	[150.000]	[150.000]	[300.000]
Odsetki naliczone	869	8.410	9.279
Odsetki zapłacone	[888]	[6.560]	[7.448]
Stan na 31 grudnia 2017 roku	-	301.911	301.911

17. INSTRUMENTY FINANSOWE

17.1. Instrumenty finansowe według kategorii

	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Aktywa według skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej		
Należności handlowe	161.448	161.448
Inne inwestycje krótkoterminowe	67	67
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	299.072	299.072
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	460.587	460.587

	Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Zobowiązania według skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej		
Kredyty i pożyczki	17.142	17.142
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania finansowe oraz zobowiązania z tytułu umów z klientami	259.584	259.584
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	276.726	276.726
Odsetki i prowizje zapłacone		
Odsetki	7.285	7.285
Ogółem	7.285	7.285

	Pożyczki i należności	Ogółem
Aktywa według skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej		
Należności handlowe	172.743	172.743
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	556.734	556.734
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	729.477	729.477

	Inne zobowiązania finansowe	Ogółem
Zobowiązania według skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej		
Kredyty i pożyczki	20.208	20.208
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	301.911	301.911
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania finansowe	217.835	217.835
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	539.954	539.954
Odsetki i prowizje zaptacone		
Odsetki	8.342	8.342
Ogółem	8.342	8.342

17.2. Hierarchia instrumentów finansowych

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej.

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku Grupa nie posiadała żadnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

17.3. Czynniki ryzyka finansowego

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe [w tym: ryzyko przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych], ryzyko kredytowe, ryzyko walutowe oraz ryzyko utraty płynności. Ogólny program Grupy dotyczący zarządzania ryzykiem skupia się przede wszystkim na zapewnieniu odpowiedniej płynności umożliwiającej realizację postawionych przed Grupą zadań inwestycyjnych jak również zabezpieczenie prowadzonej działalności operacyjnej. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie do poziomu akceptowalnego przez Grupę niekorzystnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na przepływy pieniężne oraz minimalizacja kosztów finansowych.

Znacząca koncentracja ryzyka występuje jedynie w przypadku ryzyka kredytowego. W przypadku pozostałych ryzyk taka koncentracja nie występuje.

17.3.1. Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych

Ponieważ Grupa posiada znaczący poziom oprocentowanych aktywów, przychody Grupy oraz jej przepływy pieniężne z działalności operacyjnej są zależne od zmian rynkowych stóp procentowych.

W przypadku Grupy ryzyko zmiany stóp procentowych związane jest przede wszystkim z pożyczkami lecz może być związane również z krótkoterminowymi oraz długoterminowymi instrumentami dłużnymi i kredytami bankowymi. Kredyty, pożyczki i obligacje o zmiennym oprocentowaniu narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych. Grupa zarówno w 2018 jak i 2017 roku korzystała z finansowania zewnętrznego i wyrażone było ono w polskich złotych.

Aktualne zadłużenie Grupy z tytułu pożyczek wynosi 17 mln zł [na 31 grudnia 2017 roku 20 mln zł]. Na koniec 2018 roku Grupa nie posiada zadłużenia z tytułu obligacji [na koniec 2017 roku zadłużenie z tytułu emisji obligacji wynosiło 302 mln zł]. Obligacje wyemitowane w ramach Umowy Programowej zostały bowiem w całości spłacone do dnia 31 grudnia 2018 roku. Łączne zadłużenie Grupy na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 17 mln zł [na 31 grudnia 2017 roku 322 mln zł]. Według przeprowadzonych symulacji stwierdzono, iż wpływ zmiany stóp procentowych w wysokości 1 punktu procentowego stanowiłby wzrost lub odpowiednio spadek zysku brutto o kwotę nie większą niż 171 tys. zł [na 31 grudnia 2017 roku odpowiednio: 3,22mln zł] oraz wzrost lub spadek zysku netto o kwotę nie większą niż 139 tys. zł [na 31 grudnia 2017 roku odpowiednio: 2,61 mln zł].

Na podstawie danych za 2018 i 2017 rok dotyczących oprocentowanych aktywów Grupy oszacowano wrażliwość zmiany przychodów finansowych na zmiany stóp procentowych. Wartość aktywów narażonych na ryzyko stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi z tytułu lokat bankowych wolnych środków [w tym zakwalifikowanych jako inne inwestycje krótkoterminowe] 170.860 tys. zł [31 grudnia 2017 roku 434.928 tys. zł] oraz

z tytułu aktywów Funduszu Likwidacji Kopalń 128.279 tys. zł [31 grudnia 2017 roku 121.806 tys. zł]. Zmianę wyniku w przychodach finansowych przedstawiają poniższe tabele:

Wpływ zmiany stóp procentowych na przychody finansowe z tytułu lokat na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Zmiana oprocentowania	-1 p. p.	-0,5 p. p.	+0,5 p. p.	+1 p. p.
Szacowany wpływ	[1.709]	[854]	854	1.709

Wpływ zmiany stóp procentowych na przychody finansowe z tytułu lokat na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Zmiana oprocentowania	-1 p. p.	-0,5 p. p.	+0,5 p. p.	+1 p. p.
Szacowany wpływ	[4.349]	[2.175]	2.175	4.349

Wartość aktywów dotyczących Funduszu Likwidacji Kopalń narażonych na ryzyko stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 128.279 tys. zł. [na dzień 31 grudnia 2017 roku 121.806 tys. zł].

Wpływ zmiany stóp procentowych na przychody finansowe z tytułu gromadzenia środków na Fundusz Likwidacji Kopalń [FLK] na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Zmiana oprocentowania	-1 p. p.	-0,5 p. p.	+0,5 p. p.	+1 p. p.
Szacowany wpływ	[1.283]	[641]	641	1.283

Wpływ zmiany stóp procentowych na przychody finansowe z tytułu gromadzenia środków na Fundusz Likwidacji Kopalń [FLK] na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Zmiana oprocentowania	-1 p. p.	-0,5 p. p.	+0,5 p. p.	+1 p. p.
Szacowany wpływ	[1.218]	[609]	609	1.218

17.3.2. Ryzyko walutowe

Grupa zawiera określone transakcje denominowane w walutach obcych. W związku z tym pojawia się ryzyko wahań kursów walut. Grupa jest narażona przede wszystkim na ryzyko zmiany kursu EUR/PLN oraz USD/PLN. W trakcie 2018 roku nie zawierano istotnych transakcji walutowych. Takie transakcje były zawierane przez Grupę w latach ubiegłych w związku z zakupem specjalistycznych urządzeń i maszyn aczkolwiek Grupa spodziewa się, że takie transakcje mogą ponownie wystąpić w niedługim czasie w związku z koniecznością odnowienia posiadanego parku maszynowego [specjalistycznych urządzeń i maszyn wykorzystywanych w działalności wydobywczej].

Ryzykiem tym zarządza się w ramach zatwierdzonych zasad działania przy wykorzystaniu walutowych kontraktów forward. Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przyszłych przepływów pieniężnych. Celem podejmowanych przez Grupę działań zabezpieczających przed ryzykiem zmiany kursu EUR/PLN oraz USD/PLN jest zagwarantowanie określonego poziomu wartości złotej przyszłych wydatków w EUR, jakie ponoszone będą w związku z pracami inwestycyjnymi, oraz zagwarantowanie określonego poziomu przyszłych wpływów w USD jakie będą otrzymywane w związku z realizowaną sprzedażą.

Wycena wartości godziwej forwardów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji, kalkulowane w oparciu o różnicę pomiędzy ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fx swap.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku Grupa nie posiadała instrumentów zabezpieczających ryzyko walutowe (wszystkie forwardy walutowe stanowiące instrumenty zabezpieczające przyszłe przepływy pieniężne zostały rozliczone do końca 2015 roku).

Na dzień 31 grudnia 2018 Grupa nie posiadała aktywów finansowych narażonych na ryzyko walutowe (na koniec 2017 roku wartość ta wynosiła łącznie 1.010 tys. zł). Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosły z kolei 1.389 tys. zł [31 grudnia 2017 roku: 1.010 tys. zł] i dotyczyła zobowiązań z tytułu zakupu materiałów. Wzrost lub spadek kursu walutowego o 1% nie spowodowałby żadnego istotnego wpływu na skonsolidowany wynik finansowy przed opodatkowaniem.

17.3.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe powstaje w przypadku środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, depozytów w bankach i instytucjach finansowych, a także zaangażowań kredytowych w odniesieniu do klientów Grupy. W przypadku banków i instytucji finansowych akceptuje się tylko jednostki o wysokiej wiarygodności. Grupa stosuje ponadto politykę ograniczającą zbyt duże zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji finansowych. W odniesieniu do klientów, Grupa realizuje sprzedaż głównie do statych odbiorców, których wiarygodność opiera się na doświadczeniach ze współpracy z przeszłości.

Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz koncentrację tego ryzyka przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Środki pieniężne i depozyty bankowe*	299.139	556.734
Krótkoterminowe należności handlowe	161.448	172.743
Łączna ekspozycja na ryzyko kredytowe	460.587	729.477
Należności od 7 głównych odbiorców	153.099	168.017
Stopień koncentracji ryzyka kredytowego z tytułu należności od 7 głównych odbiorców	95%	97%
Środki pieniężne zdeponowane w Banku Gospodarstwa Krajowego [jako % całości salda środków pieniężnych i depozytów bankowych]	47%	54%
Środki pieniężne zdeponowane w Banku Millennium S.A. [jako % całości salda środków pieniężnych i depozytów bankowych]	45%	41%
Środki pieniężne zdeponowane w banku PEKAO S.A. [jako % całości salda środków pieniężnych i depozytów bankowych]	2%	2%
Środki pieniężne zdeponowane w banku BOŚ S.A. [jako % całości salda środków pieniężnych i depozytów bankowych]	2%	2%
Środki pieniężne zdeponowane w mBank S.A. [dawniej BRE Bank S.A.] [jako % całości salda środków pieniężnych i depozytów bankowych]	2%	1%
Środki pieniężne zdeponowane w banku PKO Bank Polski S.A. [jako % całości salda środków pieniężnych i depozytów bankowych]	1%	-
Środki pieniężne zdeponowane w banku Alior Bank S.A. [jako % całości salda środków pieniężnych i depozytów bankowych]	1%	-

*Wykazana kwota uwzględnia Inne inwestycje krótkoterminowe w wys. 67 tys. zł.

Sytuacja płatnicza głównych odbiorców Grupy oceniana jest jako dobra, stąd ryzyko kredytowe oceniane jest jako niskie. Grupa współpracuje z tymi odbiorcami od dłuższego czasu, nie występują problemy z otrzymywaniem płatności. Sprzedaż do nowych kontrahentów [w szczególności z Ukrainy oraz innych kontrahentów zagranicznych] odbywa się na zasadzie przedpłat. Należności od pozostałych odbiorców nie stanowią znaczącego udziału w ogólnej kwocie należności handlowych.

Banki, w których skoncentrowane są środki pieniężne i depozyty Grupy posiadają następujące ratingi [dane aktualne na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego]:

- Bank Millennium S. A. – ocena długoterminowa Fitch [IDR]: BBB- [z perspektywą stabilną]

- Bank PEKAO S.A. – ocena długoterminowa Fitch (IDR): BBB+ [z perspektywą stabilną]
- PKO Bank Polski S.A. – brak ratingu wsparcia Fitch [również brak oceny długoterminowej Fitch]; rating długoterminowy depozytów [wg Moody's]: A2 [z perspektywą stabilną]
- Bank Gospodarstwa Krajowego – ocena długoterminowa Fitch (IDR): A- [z perspektywą stabilną]
- mBank S.A. – ocena długoterminowa Fitch: BBB [z perspektywą stabilną]
- Bank Ochrony Środowiska S.A. – ocena długoterminowa Fitch (IDR): BB [z perspektywą stabilną]
- Alior Bank S.A. – ocena długoterminowa Fitch (IDR): BB [z perspektywą stabilną].

17.3.4. Ryzyko utraty płynności

Ostrożne zarządzanie ryzykiem utraty płynności zakłada między innymi utrzymywanie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych oraz dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie przyznanych instrumentów kredytowych. Zarząd Grupy monitoruje bieżące prognozy środków płynnych Grupy [składające się z niewykorzystanych limitów kredytowych oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów] na podstawie przewidywanych przepływów pieniężnych. Poprzez sporządzanie tej prognozy eliminowane są odchylenia pomiędzy rzeczywistym przepływem środków pieniężnych a ich zapotrzebowaniem.

W dniu 16 grudnia 2016 roku Zarząd Jednostki Dominującej zawarł z bankiem mBank S.A. umowę kredytu odnawialnego w rachunku bieżącym z limitem do kwoty 100 mln zł. Na mocy aneksu z dnia 30 listopada 2018 roku kredyt ten może być wykorzystany do dnia 29 listopada 2019 roku.

Poniższa tabela zawiera analizę zobowiązań finansowych Grupy w odpowiednich przedziałach wiekowych, na podstawie pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności na dzień bilansowy. Kwoty przedstawione w tabeli stanowią umowne niezdyktowane przepływy pieniężne. Saldo przypadające do spłaty w terminie 12 miesięcy jest wykazywane w wartościach bilansowych powiększone o ewentualne odsetki.

Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	Poniżej jednego roku	Od roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Ponad 5 lat
Kredyty i pożyczki	3.834	3.539	9.883	1.810
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	219.909	4.942	14.387	31.214

Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku	Poniżej jednego roku	Od roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Ponad 5 lat
Kredyty i pożyczki	3.986	3.659	10.249	4.983
Zobowiązania finansowe z tytułu emisji obligacji	306.572	-	-	-
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	174.828	5.381	14.825	34.172

Zobowiązania wymagalne poniżej 1 roku to w większości zobowiązania płatne w okresie do 3 miesięcy od dnia bilansowego.

17.3.5. Analiza wrażliwości wyniku finansowego na zmianę cen węgla

Na podstawie danych za 2018 rok dotyczących podstawowej działalności Grupy oszacowano wrażliwość wyniku finansowego na zmiany czynników ryzyk rynkowych (cena węgla).

Z analizy wynika, że wzrost jednostkowej ceny węgla o 1% (co przekłada się na wzrost przychodów ze sprzedaży węgla o 1%) powoduje wzrost wyniku na sprzedaży (zysk brutto – koszty administracyjne – koszty sprzedaży) o 8,0%. Analogicznie, spadek ceny węgla o 1% powoduje obniżenie wyniku na sprzedaży o 8,0%.

Zmianę wyniku w pozostałych analizowanych przedziałach (przy założeniu, że pozostałe czynniki są stałe) przedstawia poniższa tabela:

Zmiana ceny	-15%	-10%	-5%	-2%	-1%	0%	1%	2%	5%	10%	15%
Zmiana wyniku	-119,6%	-79,7%	-39,9%	-16,0%	-8,0%	0,0%	8,0%	16,0%	39,9%	79,7%	119,6%

Grupa w pewnym stopniu ogranicza ryzyko związane z kształtowaniem się cen surowców energetycznych podpisując długoterminowe umowy handlowe z głównymi odbiorcami węgla energetycznego.

17.4. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Grupy w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym/finansowym jest ochrona zdolności Grupy do kontynuowania działalności w szczególności zapewnienie finansowania dla dokonywanych inwestycji jak również zapewnienie odpowiednich środków na działalność bieżącą, umożliwiając terminowe regulowanie wymagalnych zobowiązań. Celem Grupy w zarządzaniu ryzykiem finansowym jest także utrzymywanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymywać lub skorygować strukturę kapitału, Grupa może zmieniać kwotę deklarowanych dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, zwracać kapitał akcjonariuszom, emitować nowe akcje lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

W ramach zarządzania kapitałem Grupa skupia się na zarządzaniu środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz zadłużeniem wynikającym z zaciągniętych kredytów, pożyczek jak również mogących w przyszłości wynikać z emisji obligacji.

Grupa posiada pożyczki a do końca 2018 roku posiadała ponadto zobowiązania finansowe z tytułu emisji obligacji z przeznaczeniem na finansowanie działalności bieżącej i inwestycyjnej.

Relację zadłużenia netto do kapitału zaangażowanego prezentuje poniższa tabela:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Kredyty i pożyczki ogółem	17.142	20.208
Zobowiązania finansowe z tytułu emisji obligacji	-	301.911
minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz inne inwestycje krótkoterminowe	[299.139]	[556.734]
Zadłużenie netto	[281.997]	[234.615]
Kapitał własny razem	2.950.116	2.901.527
Kapitał zaangażowany	2.668.119	2.666.912

18. REZERWY Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwy z tytułu:		
Świadczeń emerytalnych i rentowych	51.000	43.438
Nagród jubileuszowych	98.427	92.276
Programu Dobrowolnych Odejść	233	5.143
Pozostałych świadczeń dla pracowników [niewykorzystane urlopy, wynagrodzenia, odprawy pośmiertne i inne]	15.496	16.164
Razem	165.156	157.021

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku koszty z tytułu:		
Świadczeń emerytalnych i rentowych	4.640	10.339
Nagród jubileuszowych	14.813	20.805
Deputatów węglowych	-	[139.663]
Programu Dobrowolnych Odejść	[2.751]	[8.021]
Pozostałych świadczeń dla pracowników [niewykorzystane urlopy, wynagrodzenia, odprawy pośmiertne i inne]	8.746	22.181
Razem	25.448	[94.359]

W 2018 roku saldo rezerw na świadczenia pracownicze nie uległo tak znaczącym zmianom jak w roku 2017. Przyczyną tak znacznego spadku rezerw na koniec 2017 roku było Porozumienie, zawarte przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 17 października 2017 roku

z organizacjami związkowymi działającymi na terenie Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. Porozumienie zmieniło postanowienia obowiązującego dotychczas Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy w zakresie deputatów węglowych wypłacanych na rzecz emerytów i rencistów. Na skutek podpisanego porozumienia dotychczasowi emeryci i renciści, dla których ostatnim miejscem zatrudnienia była Jednostka Dominująca, utracili prawo do bezpłatnego węgla. Jednocześnie w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla osoby te mogły skorzystać z jednorazowej rekompensaty w wysokości 10 tys. zł.

W wyniku zawartego porozumienia prawo do bezpłatnego węgla po przejściu na emeryturę utracili również obecni pracownicy Jednostki Dominującej, w zamian za to otrzymując uprawnienie do otrzymania jednorazowej, dodatkowej odprawy emerytalno-rentowej.

Łączny wpływ na skonsolidowany wynik Grupy 2017 roku wszystkich operacji związanych z deputatem węglowym i podpisanym z organizacjami związkowymi porozumieniem w tym zakresie wyniósł około 114.931 tys. zł.

Na 2019 rok planowane są wypłaty kolejnych świadczeń rekompensacyjnych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla. Podobnie jednak jak poprzednio, w procesie tym Jednostka Dominująca będzie wyłącznie pośrednikiem, gdyż bezpośrednio zobowiązanie do rekompensaty przejął na siebie Skarb Państwa. Z tego też powodu Jednostka Dominująca ostatecznie nie wykaże w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zarówno kosztów z tytułu wypłacanej rekompensaty jak również przychodów z tytułu otrzymanej dotacji na wypłatę środków.

W trakcie 2018 roku, dokonywano aktualizacji kalkulacji rezerwy na Program Dobrowolnych Odejsć w Jednostce Dominującej. W wyniku dokonanej aktualizacji niewykorzystana część rezerwy na Program Dobrowolnych Odejsć w kwocie 2.751 tys. zł uległa rozwiązaniu.

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów koszty z tytułu podziału zysków i strat aktuarialnych wynikających z założeń demograficznych, założeń finansowych oraz pozostałych zmian:		
Świadczeń emerytalnych i rentowych	6.765	1.345
Deputatów węglowych	-	28.632
Pozostałych świadczeń dla pracowników [odprawy pośmiertne]	[337]	66
Razem	6.428	30.043

Zmiana stanu rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Stan na 1 stycznia	157.021	266.981
Koszty bieżącego zatrudnienia [w tym także niewykorzystane urlopy, wynagrodzenia, Program Dobrowolnych Odejść, odprawy pośmiertne i inne]	19.030	28.297
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	[138.520]
Koszty odsetek	3.898	6.843
Straty aktuarialne ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	2.520	9.021
Straty aktuarialne ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	6.428	30.043
Ogółem ujęte w całkowitych dochodach	31.876	[64.316]
Wyłacone świadczenia	[23.741]	[45.644]
Stan na 31 grudnia	165.156	157.021
<i>w tym:</i>		
- część długoterminowa	132.347	119.532
- część krótkoterminowa	32.809	37.489

Kwoty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku i w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w roku 2018 przedstawiają się następująco:

	Świadczenia w okresie zatrudnienia	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
Stan zobowiązań na 1 stycznia	110.319	46.702	157.021
Koszty bieżącego zatrudnienia [w tym także niewykorzystane urlopy, wynagrodzenia, Program Dobrowolnych Odejść, odprawy pośmiertne i inne]	15.112	3.918	19.030
Koszty odsetek	2.687	1.211	3.898
[Zyski]/straty aktuarialne ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	2.520	-	2.520
[Zyski]/straty aktuarialne ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-	6.428	6.428
Ogółem ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	20.319	11.557	31.876

Kwoty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku i w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w roku 2017 przedstawiają się następująco:

	Świadczenia w okresie zatrudnienia	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
Stan zobowiązań na 1 stycznia	115.321	151.660	266.981
Koszty bieżącego zatrudnienia [w tym także niewykorzystane urlopy, wynagrodzenia, Program Dobrowolnych Odejść, odprawy pośmiertne i inne]	22.709	5.588	28.297
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	[138.520]	[138.520]
Koszty odsetek	2.659	4.184	6.843
[Zyski]/straty aktuarialne ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	9.021	-	9.021
[Zyski]/straty aktuarialne ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-	30.043	30.043
Ogółem ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	34.389	[98.705]	[64.316]

Koszty świadczeń pracowniczych ujęto w następujących pozycjach skonsolidowanego sprawozdania z wyniku i w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	19.342	[90.636]
Koszty sprzedaży	2.087	[567]
Koszty administracyjne	121	[9.999]
Koszty finansowe	3.898	6.843
Ogółem ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	25.448	[94.359]
[Zyski]/straty aktuarialne ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	6.428	30.043
Ogółem ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	31.876	[64.316]

Najważniejsze założenia aktuarialne zastosowane do wyceny:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Stopa dyskonta	3,22%	3,26%
Współczynnik mobilności pracowniczej	0,71%	1,10%
Wzrost wynagrodzeń w kolejnym roku	2,50%	2,00%
Wzrost wynagrodzeń w 2020 r. [2017: w 2019 r.]	2,50%	2,20%
Wzrost wynagrodzeń od 2021 r. [2017: od 2020 r.]	2,50%	2,50%

Założenia dotyczące przyszłej umieralności ustanawia się na podstawie opinii, publikowanych statystyk oraz doświadczeń na danym terenie. Średnia oczekiwana długość życia [w latach] osób odchodzących na emeryturę na dzień bilansowy:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Mężczyźni	15,93	16,00
Kobiety	24,34	24,46

Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń [w latach]:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Świadczenia emerytalne i rentowe	13,35	13,32
Nagrody jubileuszowe	9,30	10,25
Odprawy pośmiertne	8,29	11,68

19. REZERWY NA POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA I OBCIĄŻENIA

	Rezerwa na likwidację zakładu górnictwa i rekultywację gruntów	Szkody górnicze	Roszczenia prawne	Podatek od nieruchomości	Roszczenia ZUS – składka wypadkowa	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	114.448	4.434	11.804	42.353	21.340	5.839	200.218
<i>W tym:</i>							
<i>Długoterminowe</i>	114.448	-	-	-	-	-	114.448
<i>Krótkoterminowe</i>	-	4.434	11.804	42.353	21.340	5.839	85.770
Ujęcie w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej							
- Aktualizacja utworzonej rezerwy	3.688	-	-	-	-	-	3.688
Ujęcie w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku							
- Utworzenie dodatkowych rezerw	2.340	289	383	5.986	-	227	9.225
- Wykorzystanie utworzonej rezerwy	-	(1.539)	(205)	(9.845)	-	(2.282)	(13.871)
- Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	-	(598)	-	-	(3.578)	(4.176)
- Odsetki	-	-	293	2.937	1.318	-	4.548
- Rozliczenie dyskonta	3.731	-	-	-	-	-	3.731
Stan na 31 grudnia 2018 roku	124.207	3.184	11.677	41.431	22.658	206	203.363
<i>W tym:</i>							
<i>Długoterminowe</i>	124.207	-	-	-	-	-	124.207
<i>Krótkoterminowe</i>	-	3.184	11.677	41.431	22.658	206	79.156
Stan na 1 stycznia 2017 roku	117.423	4.440	10.870	32.456	20.042	3.044	188.275
<i>W tym:</i>							
<i>Długoterminowe</i>	117.423	-	-	-	-	-	117.423
<i>Krótkoterminowe</i>	-	4.440	10.870	32.456	20.042	3.044	70.852
Ujęcie w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej							
- Aktualizacja utworzonej rezerwy	(8.274)	-	-	-	-	-	(8.274)
Ujęcie w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku							
- Utworzenie dodatkowych rezerw	1.541	4.434	641	6.896	-	4.959	18.471
- Wykorzystanie utworzonej rezerwy	-	(1.801)	-	-	-	(2.164)	(3.965)
- Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	-	(2.639)	-	-	-	-	(2.639)
- Odsetki	-	-	293	3.001	1.298	-	4.592
- Rozliczenie dyskonta	3.758	-	-	-	-	-	3.758
Stan na 31 grudnia 2017 roku	114.448	4.434	11.804	42.353	21.340	5.839	200.218
<i>W tym:</i>							
<i>Długoterminowe</i>	114.448	-	-	-	-	-	114.448
<i>Krótkoterminowe</i>	-	4.434	11.804	42.353	21.340	5.839	85.770

Likwidacja zakładu górnictwa oraz rekultywacja gruntów

Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji zakładu górnictwa oraz rekultywacji gruntów, do których poniesienia jest zobligowana istniejącymi przepisami prawa. Wyliczona wysokość kosztów likwidacji zakładu górnictwa oraz rekultywacji gruntów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi: 124.207 tys. zł w tym rezerwa na likwidację zakładu górnictwa 112.566 tys. zł oraz rezerwa na rekultywację gruntów 11.641 tys. zł. Zmiana rezerwy w porównaniu do stanu

na 31 grudnia 2017 roku wyniosła 9.759 tys. zł, przy czym wzrost wynikający z utworzenia dodatkowej rezerwy w kwocie 2.340 tys. zł oraz wzrost wynikający z odpisu dyskonta w kwocie 3.731 tys. zł zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku odpowiednio w pozycji "Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów" oraz "Koszty finansowe", natomiast wzrost wynikający z aktualizacji założeń, w łącznej wysokości 3.688 tys. zł, został ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako zwiększenie pozycji "Rzeczowe aktywa trwałe".

Usuwanie szkód górniczych

Z uwagi na potrzebę usunięcia szkód górniczych Grupa tworzy rezerwę na szkody górnicze. Oszacowana wartość prac niezbędnych dla usunięcia szkód na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 3.184 tys. zł przy czym kwota ta dotyczy przede wszystkim planowanych kosztów jakie będą musiały być poniesione w związku z usuwaniem szkód wyrządzonych w budynkach, wykupem zabudowanych nieruchomości (na których pojawiły się szkody) oraz rekompensatami za szkody w gruntach rolnych. W 2018 roku kwota wykorzystanej rezerwy wyniosła łącznie 1.539 tys. zł (1.801 tys. zł w całym 2017 roku).

Roszczenia prawne

Wykazane kwoty stanowią rezerwę na niektóre roszczenia prawne wniesione przeciwko Grupie przez klientów oraz dostawców. Wartość zawiązaných/rozwiązanych rezerw w bieżącym okresie jest wykazywana w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku jako pozostałe przychody/koszty. Zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej, popartym stosownymi opiniami prawnymi, zgłoszenie tych roszczeń nie spowoduje powstania znaczących strat w wysokości przekraczającej kwotę rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2018 roku. Stan rezerwy na roszczenia prawne nie uległ istotnej zmianie w porównaniu do końca poprzedniego roku obrotowego (31 grudnia 2017 roku).

Podatek od nieruchomości

Wykazana kwota stanowi rezerwę na podatek od nieruchomości. Istota sporu pomiędzy Jednostką Dominującą a jednostkami terytorialnymi była przez Grupę szeroko opisywana w sprawozdaniach finansowych w latach ubiegłych, m.in. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za 2017 rok. Punktem wyjścia stanowi fakt, iż Jednostka Dominująca, sporządzając deklaracje z tytułu podatku od nieruchomości nie uwzględnia (podobnie jak inne spółki górnicze w Polsce) dla potrzeb kalkulacji tego podatku wartości podziemnych wyrobisk górniczych, ani też wartości wyposażenia, które się w nich znajduje.

W związku z decyzjami Wójtów Gmin i SKO w Lublinie określającymi wobec Jednostki Dominującej wysokość podatku od nieruchomości za lata 2008 - 2013 - w odniesieniu do wszystkich gmin, dokonano weryfikacji wysokości ustalonego za lata 2014 - 2018 podatku od nieruchomości. Za weryfikacją wysokości ustalonej rezerwy na podatek przemawiało istnienie ryzyka, że w postępowaniach podatkowych za te lata, organy podatkowe będą orzekać w taki sam sposób jak za lata 2008-2013. Po uwzględnieniu powyższego wykazana w księgach Jednostki Dominującej kwota rezerwy na 31 grudnia 2018 roku (zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji "Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia") w wysokości 41.431 tys. zł (na 31 grudnia 2017 roku: 42.353 tys. zł), stanowi rezerwę na ewentualne zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości oraz z

tytułu odsetek od tych zobowiązań za lata 2013–2018 w odniesieniu do wszystkich Gmin, w przypadku ustalenia przez organy podatkowe, że w podziemnych wyrobiskach górniczych Jednostki Dominującej znajdują się budowle stanowiące przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości. W skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku wartości związane z podatkiem od nieruchomości są wykazywane jako "Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów".

W trakcie lat 2014–2017 dokonywane były częściowe rozliczenia wzajemnych należności i zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości.

Pod koniec 2018 roku w wyniku podtrzymania przez SKO wydanych przez Wójtów Gmin decyzji określających wobec Jednostki Dominującej wysokość zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości za rok 2013 w przypadku Gmin Ludwin, Puchaczów i Cyców nastąpiło rozliczenie wzajemnych należności i zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości. W wyniku dokonanego rozliczenia wykorzystano utworzoną wcześniej rezerwę w wysokości 9.485 tys. zł [w zdecydowanej większości wykorzystanie polegało na kompensacie z przysługującymi Jednostce Dominującej nadpłatami].

Należy podkreślić przy tym, że Jednostka Dominująca podejmuje wszelkie czynności prawne mające na celu skuteczne zakwestionowanie zasadności określenia względem Jednostki Dominującej przez organy podatkowe podatku od nieruchomości w odniesieniu do infrastruktury znajdującej się w podziemnych wyrobiskach górniczych. Czynności te polegają między innymi na składaniu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, a w dalszej kolejności do Naczelnego Sądu Administracyjnego, skarg na decyzje organów podatkowych.

Równocześnie do utworzonej rezerwy, w oparciu o powyższe fakty, w związku z dokonanymi w latach: 2014, 2015, 2017 oraz 2018 rozliczeniami [zaliczeniami nadpłat na poczet zobowiązań] z tytułu podatku od nieruchomości w zakresie dotyczącym podziemnych wyrobisk górniczych, Jednostka Dominująca wyliczyła na dzień 31 grudnia 2018 roku przychody należne z tytułu nadpłaconego podatku od nieruchomości w kwocie 4.877 tys. zł [na 31 grudnia 2017 roku: 5.786 tys. zł]. Należności z tytułu naliczonych przychodów zostały wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w aktywach obrotowych w pozycji "Należności handlowe i pozostałe należności".

Roszczenia ZUS z tytułu składki wypadkowej

Ustalona przez ZUS na podstawie przedłożonych przez Jednostkę Dominującą dokumentów ZUS IWA [Informacja o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe] oraz korekty dokumentu ZUS IWA za 2012 rok wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres rozliczeniowy od dnia 1 kwietnia 2013 roku do dnia 31 marca 2014 roku wynosiła 3,09 %, natomiast za okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2014 roku do 31 marca 2015 roku wynosiła 2,70 %. Decyzją Nr 7/2014 z dnia 18 czerwca 2014 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lublinie dokonał ustalenia wobec Jednostki Dominującej wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Organ ten - po uwzględnieniu korekt ZUS IWA za lata 2011, 2012 [dokonanych z urzędu], za okres rozliczeniowy od dnia 1 kwietnia 2013 roku do dnia 31 marca 2014 roku ustalił wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 3,47 %, natomiast za okres

rozliczeniowy od 1 kwietnia 2014 roku do 31 marca 2015 roku w wysokości 3,09 %. Ponadto, w powyższej decyzji na podstawie art. 34 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ZUS ustalił względem Jednostki Dominującej stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe za lata składkowe od 1 kwietnia 2013 roku do 31 marca 2014 roku oraz od 1 kwietnia 2014 roku do 31 marca 2015 roku w podwyższonej o 50% wysokości, tj. za rok składkowy 1 kwietnia 2013 roku do 31 marca 2014 roku w wysokości 5,21% zaś za rok składkowy od 1 kwietnia 2014 roku do 31 marca 2015 roku w wysokości 4,64%. Od powyższej decyzji Jednostka Dominująca w dniu 25 lipca 2014 roku złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie wnosząc o uchylenie tej decyzji i umorzenie postępowania, ewentualnie o zmianę przez Sąd zaskarżonej decyzji i orzeczenie, że Jednostka Dominująca nie jest zobowiązana do opłacenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w podwyższonej o 50% wysokości oraz o orzeczenie, że w powyższych latach składkowych stopa procentowa tej składki powinna wynosić odpowiednio 3,09% oraz 2,7%. W dniu 20 stycznia 2015 roku odbyła się pierwsza rozprawa, na której Sąd dopuścił wszystkie zawnioskowane przez Jednostkę Dominującą dowody z dokumentów oraz odroczył rozprawę bez podania terminu oraz poinformował, że wniosek o dopuszczenie wnioskowanego przez Jednostkę Dominującą dowodu z opinii biegłych lekarzy rozpatrzy na posiedzeniu niejawnym. Posiedzenie to odbyło się w dniu 6 lutego 2015 roku na którym Sąd postanowił dopuścić dowód z łącznej opinii biegłych lekarzy sądowych.

W dniu 7 lutego 2017 roku Sąd Okręgowy w Lublinie wydał wyrok w sprawie przeciwko ZUS Oddział w Lublinie o uchylenie lub ewentualnie zmianę wydanej przez ZUS Oddział w Lublinie decyzji dotyczącej ustalenia wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres rozliczeniowy od dnia 1 kwietnia 2013 roku do dnia 31 marca 2014 roku oraz od dnia 1 kwietnia 2014 roku do dnia 31 marca 2015 roku, a także nałożenia na Jednostkę Dominującą sankcji w postaci karnego podwyższenia o 50% wysokości wspomnianej powyżej stopy. Na mocy powyższego wyroku Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż Jednostka Dominująca nie ma obowiązku opłacenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w podwyższonej o 50% wysokości jak również stopa składki na ubezpieczenie wypadkowe została ustalona w wysokości pierwotnie ustalonej przez Jednostkę Dominującą.

Od powyższego wyroku ZUS Oddział w Lublinie wniósł apelację. W dniu 21 listopada 2017 roku odbyła się rozprawa apelacyjna, na której Sąd Apelacyjny w Lublinie rozpoznał apelację wniesioną przez ZUS od wyroku z dnia 7 lutego 2017 roku. Sąd Apelacyjny wydał wyrok, w którym oddalił złożoną przez ZUS apelację. Odpis w/w wyroku Sądu Apelacyjnego został doręczony Jednostce Dominującej w dniu 15 stycznia 2018 roku. Od powyższego wyroku w dniu 12 marca 2018 roku ZUS O/Lublin wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

W dniu 17 stycznia 2019 roku miało miejsce posiedzenie niejawne Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia do rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej wniesionej przez ZUS. Na tym posiedzeniu Sąd Najwyższy przyjął skargę do rozpoznania. Termin rozpoznania skargi nie został jeszcze wyznaczony.

Na chwilę obecną wyrok nie jest prawomocny. Zarząd Jednostki Dominującej ocenia, że rozstrzygnięcie w sprawie powyższego sporu nastąpi nie wcześniej niż pod koniec 2019 roku.

Zarząd Jednostki Dominującej ocenia, iż ze względu na skomplikowany charakter sprawy, do momentu ostatecznego rozstrzygnięcia powyższego sporu, istnieje znaczące ryzyko wypływu korzyści ekonomicznych.

Po uwzględnieniu powyższego wykazana w księgach Jednostki Dominującej kwota rezerwy na 31 grudnia 2018 roku w wysokości 22.658 tys. zł stanowi rezerwę na roszczenie ZUS z tytułu składki wypadkowej w wysokości 3.046 tys. zł, z tytułu podwyższenia wysokości stopy procentowej tej składki o 50% - w kwocie 13.352 tys. zł oraz odsetek w wysokości 6.260 tys. zł.

Pozostałe

Na koniec poprzedniego roku w pozycji "Pozostałe" Grupa w szczególności wykazywała rezerwę na koszt zakupu zielonych certyfikatów w kwocie 2.082 tys. zł. Ponadto na koniec 2017 roku w danej pozycji wykazana została również rezerwa w wysokości 3.578 tys. zł na potencjalne odsetki od ewentualnej zaległości podatkowej za 2015 rok z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych. Spadek salda rezerw wykazanych w pozycji "Pozostałe" o 5.633 tys. zł wynika głównie z wykorzystania rezerwy na koszt zakupu zielonych certyfikatów w wysokości 2.082 tys. zł, niezbędnych do przedłożenia do umorzenia w związku z zakupioną i zużytą w 2017 roku energią elektryczną. Ponadto w pierwszym półroczu 2018 roku Zarząd Jednostki Dominującej podjął decyzję o rozwiązaniu utworzonej uprzednio rezerwy na potencjalne odsetki od ewentualnej zaległości podatkowej za 2015 rok z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w wysokości 3.578 tys. zł. Szczegółowe informacje na temat sporu w zakresie prowadzonej w Spółce kontroli celno-skarbowej zostało przedstawione w nocie nr 29.

20. PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Sprzedaż węgla	1.707.797	1.725.221
Pozostała działalność	30.099	41.807
Sprzedaż towarów i materiałów	18.775	13.293
Razem przychody z umów z klientami	1.756.671	1.780.321

Do głównych kategorii umów w ramach powyższych rodzajów przychodów Grupy należą:

- Umowy sprzedaży węgla, dotyczące podstawowej działalności Grupy; umowy te mogą występować w dwóch rodzajach – z uwzględnieniem usługi transportowej

[w przypadku której Spółka organizuje transport na rzecz klienta] lub też bez usługi transportowej.

- Umowy dotyczące sprzedaży towarów i materiałów dotyczące głównie sprzedaży złomu; przychody z tego tytułu stanowią niewielki udział w całości skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży. Łączna wartość wszystkich przychodów z tego tytułu w 2018 roku wyniosła 18.775 tys. zł.
- Umowy dotyczące sprzedaży pozostałych usług, w przypadku których największą część dotyczy przychodów z tytułu wynajmu miejsc w łaźni – tzw. miejsc hakowych i szafek. Usługa ta świadczona jest niemal wyłącznie dla podwykonawców Jednostki Dominującej [świadczących dla niej usługi z zakresu robót górniczych], których pracownicy ze względu na przepisy BHP zobowiązani są do korzystania z łaźni. Łączna wartość skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży z tytułu wynajmu miejsca w łaźni w 2018 roku wyniosła 9.373 tys. zł.

21. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Amortyzacja	407.164	356.372
Zużycie materiałów i energii	555.112	479.448
Usługi obce	450.893	377.171
Świadczenia na rzecz pracowników	629.019	606.284
Koszty reprezentacji i reklamy	8.822	6.738
Podatki i opłaty	41.915	40.461
Pozostałe koszty rodzajowe	17.403	7.148
Razem koszty rodzajowe	2.110.328	1.873.622
Wartość świadczeń wytworzonych na potrzeby własne	[301.641]	[285.370]
Rozliczenia międzyokresowe	1.346	6.978
Wartość węgla pozyskanego z wyrobisk	[113.225]	[63.887]
Rezerwy i inne korekty prezentacyjne pomiędzy układem rodzajowym a funkcjonalnym kosztów	20.752	[125.658]
Rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych [nota 4.3]	-	[495.982]
Całkowite koszty produkcji	1.717.560	909.703
Zmiana stanu produktów	[7.755]	11.614
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	18.654	12.862
Koszt własny produkcji sprzedanej, w tym:	1.728.459	934.179
- Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1.583.971	859.161
- Koszty sprzedaży	42.996	41.115
- Koszty administracyjne	101.492	33.903

22. POZOSTAŁE PRZYCHODY

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Otrzymane odszkodowania	2.014	1.954
Rozwiązanie umowy z Konsorcjum Mostostal & Acciona Infrastructuas oraz GK Wonam	31.165	-
Pozostałe,	1.442	3.150
<i>z tego:</i>		
- Rozwiązanie wykorzystanych pozostałych rezerw na zobowiązania	130	786
- Rozwiązanie odpisów aktualizujących	65	2.063
- Zwrot akcyzy	759	-
- Inne przychody	488	301
Razem pozostałe przychody	34.621	5.104

23. POZOSTAŁE KOSZTY

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Darowizny	[219]	[401]
Opłaty egzekucyjne i kary	[85]	-
Odszkodowania	[631]	[602]
Pozostałe	[183]	[158]
Razem pozostałe koszty	[1.118]	[1.161]

24. POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) - NETTO

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Zysk/(Strata) na sprzedaży środków trwałych	2.639	[460]
Różnice kursowe	[20]	[104]
Odpis aktualizujący z tyt. utraty wartości środków trwałych w budowie	-	[1.284]
Pozostałe,	[2.307]	[967]
Razem pozostałe zyski/(straty) - netto	312	[2.815]

25. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Przychody odsetkowe z krótkoterminowych depozytów bankowych	5.109	5.331
Inne przychody, w tym:	9.433	1.922
- <i>Odsetki dotyczące Funduszu Likwidacji Kopalń</i>	1.800	1.705
- <i>Rozwiązanie rezerwy na odsetki dotyczące podatku dochodowego</i>	3.578	-
- <i>Rozwiązanie rezerwy na potencjalne odsetki od zobowiązania wobec Konsorcjum Mostostal & Acciona Infraestructuras</i>	2.753	-
- <i>Pozostałe</i>	1.302	217
Razem przychody finansowe	14.542	7.253
Odsetki i prowizje od kredytów bankowych, pożyczek i obligacji	[1.214]	[5.541]
Koszt odsetkowy z wyceny świadczeń pracowniczych	[3.898]	[6.843]
Rozliczenie dyskonta dotyczącego rezerwy na Fundusz Likwidacji Kopalń i rekultywację	[3.731]	[3.758]
Utworzenie rezerwy i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek	[978]	[7.617]
Rezerwa na odsetki od roszczeń ZUS z tytułu składki wypadkowej	[1.318]	[1.298]
Inne koszty	[510]	[705]
Razem koszty finansowe	[11.649]	[25.762]
Przychody/[koszty] finansowe - netto	2.893	[18.509]

26. PODATEK DOCHODOWY

26.1. Obciążenie podatkowe

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Podatek bieżący	1.360	5.760
Podatek odroczony odniesiony w wynik finansowy	9.764	155.076
Podatek odroczony odniesiony w pozostałe całkowite dochody:	[1.221]	[5.708]
- <i>z tytułu zysków/strat aktuarialnych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów</i>	[1.221]	[5.708]
Razem	9.903	155.128

26.2. Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Zysk przed opodatkowaniem	64.920	828.761
Podatek wyliczony według stawki 19%	12.335	157.465
Korekta podatku dochodowego za lata 2012-2014	[1.906]	-
Efekt podatkowy przychodów trwale niewliczanych do podstawy opodatkowania, z tego:	[2.275]	[502]
- <i>należne przychody dotyczące podatku od nieruchomości</i>	[1.195]	[223]
- <i>rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy na odsetki na podatek dochodowy</i>	[680]	-
- <i>pozostałe</i>	[400]	[279]
Efekt podatkowy kosztów trwale niewliczanych do podstawy opodatkowania:	2.970	3.873
- <i>wpłata na PFRON</i>	1.202	1.003
- <i>rezerwa na odsetki od podatku od nieruchomości</i>	558	581
- <i>odpis aktualizujący należności odsetkowe od budżetu oraz odsetki od zobowiązań budżetowych</i>	529	928
- <i>darowizny</i>	12	74
- <i>pozostałe odsetki</i>	66	482
- <i>pozostałe</i>	603	805
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	11.124	160.836

Podatek dochodowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym został ustalony przy użyciu nominalnej stopy podatkowej na 2018 rok w wysokości 19,0% [2017 rok: 19,0%]. Odchylenie efektywnej stopy podatkowej w 2018 roku od stawki 19,0% wynika przede wszystkim z jednorazowego wpływu korekty podatku dochodowego za lata poprzednie.

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku od nieruchomości, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Wątpliwości interpretacyjne dotyczą m.in. klasyfikacji podatkowej wydatków na wytworzenie niektórych wyrobisk górniczych. Obecnie stosowana przez Jednostkę Dominującą oraz inne spółki sektora węglowego praktyka polega na zaliczaniu bezpośrednio w koszty podatkowe okresu kosztów dotyczących wytworzenia tzw. wyrobisk eksploatacyjnych tzn. wyrobisk niestanowiących stałej podziemnej infrastruktury kopalni.

Jednakże w świetle obowiązujących przepisów podatkowych nie można wykluczyć zastosowania innej niż prezentowana przez Jednostkę Dominującą kwalifikacji tego typu kosztów dla celów podatku dochodowego od osób prawnych, co mogłoby potencjalnie prowadzić do korekt w rozliczeniach z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz ewentualnej zapłaty dodatkowej kwoty podatku. Kwota taka mogłaby być istotna.

Rozliczenia podatkowe oraz inne [na przykład celne czy dewizowe] mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z wysokimi odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

Powyższe ryzyko zostało niejako potwierdzone podczas kontroli celno-skarbowej w zakresie podatku CIT za 2015 i 2012, która trwa w Jednostce Dominującej od 2017 roku. Kontrola jest prowadzona przez inspektorów Lubelskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Białej Podlaskiej. Organ kontrolujący skupił się na podejściu Jednostki Dominującej w zakresie podatkowego ujęcia kosztów zbrojenia ścian oraz kosztów wytworzenia wyrobisk ruchomych i zakwestionował prawidłowość dokonywanych rozliczeń. Zdaniem Jednostki Dominującej stosowane dotychczas podejście jest zgodne z obowiązującym prawem podatkowym oraz tożsame z podejściem innych podmiotów działających w sektorze górniczym, co znajduje poparcie w dostępnych interpretacjach podatkowych. Na chwilę obecną jednak stanowiska Jednostki Dominującej oraz organu podatkowego są rozbieżne. Szerszy opis w odniesieniu do kontroli celno-skarbowej prowadzonej w Jednostce Dominującej przedstawiony został w nocie nr 29 "Pozycje warunkowe".

26.3. Odroczony podatek dochodowy

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego kompensuje się ze sobą, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do skompensowania bieżących aktywów i zobowiązań podatkowych i jeżeli odroczony podatek dochodowy podlega tym samym organom podatkowym. Po dokonaniu kompensaty w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się następujące kwoty:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	44.037	38.377
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	11.689	10.913
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	55.726	49.290
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	256.472	247.955
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	11.107	4.645
Razem zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	267.579	252.600
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego [netto]	1.833	2.024
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego [netto]	213.686	205.334

Zmiany stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem ich kompensaty w ramach jednej jurysdykcji prawnej) przedstawiają się w sposób następujący:

Zmiana stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych i podobnych	Niewypłacone wynagrodzenia i inne świadczenia	Rezerwa na podatek od nieruchomości	Pozostałe rezerwy bilansowe	Rezerwa na szkody górnicze	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	29.888	4.258	6.663	5.696	843	1.942	49.290
[Obciążenie]/uznanie wyniku finansowego	1.658	[604]	[138]	5.815	[238]	[57]	6.436
- ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	437	[604]	[138]	5.815	[238]	[57]	5.215
- ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	1.221	-	-	-	-	-	1.221
Stan na 31 grudnia 2018 roku	31.546	3.654	6.525	11.511	605	1.885	55.726
Stan na 1 stycznia 2017 roku	50.773	4.741	5.353	5.620	844	2.034	69.365
[Obciążenie]/uznanie wyniku finansowego	[20.885]	[483]	1.310	76	[1]	[92]	[20.075]
- ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	[26.593]	[483]	1.310	76	[1]	[92]	[25.783]
- ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	5.708	-	-	-	-	-	5.708
Stan na 31 grudnia 2017 roku	29.888	4.258	6.663	5.696	843	1.942	49.290

W oparciu o sporządzone prognozy dla Grupy, przewidujące uzyskiwanie dochodów podatkowych w 2019 roku i w latach następnych uznano, że nie występuje ryzyko niezrealizowania aktywa z tytułu podatku odroczonego rozpoznanego w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zmiana stanu zobowiązania z tytułu podatku odroczonego

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Wycena środków trwałych	Koszty zbrojenia ścian	Rezerwa na likwidację zakładu górniczego i rekultywację gruntów netto*	Należności z tytułu podatku od nieruchomości	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	238.367	4.524	8.369	616	724	252.600
Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego, w tym:	16.254	[1.212]	[183]	[79]	199	14.979
- <i>ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku</i>	<i>16.254</i>	<i>[1.212]</i>	<i>[183]</i>	<i>[79]</i>	<i>199</i>	<i>14.979</i>
Stan na 31 grudnia 2018 roku	254.621	3.312	8.186	537	923	267.579
Stan na 1 stycznia 2017 roku	109.698	4.063	7.503	802	1.241	123.307
Obciążenie/(uznanie) wyniku finansowego, w tym:	128.669	461	866	[186]	[517]	129.293
- <i>ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku</i>	<i>128.669</i>	<i>461</i>	<i>866</i>	<i>[186]</i>	<i>[517]</i>	<i>129.293</i>
Stan na 31 grudnia 2017 roku	238.367	4.524	8.369	616	724	252.600

*Pozycja obejmuje per saldo wartość aktywów trwałych i rezerwy, związanych z likwidacją zakładu górniczego i rekultywacją gruntów.

Zwiększenie zobowiązania z tytułu podatku odroczonego w korespondencji z wynikiem finansowym ma związek przede wszystkim ze zwiększeniem różnic przejściowych pomiędzy wartością bilansową a podatkową środków trwałych.

26.4. Należności i zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego

Należności z tytułu nadpłaty bieżącego podatku dochodowego wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 11.835 tys. zł dotyczą przede wszystkim nadpłaty w podatku dochodowym CIT za rok 2018 występującej w Jednostce Dominującej.

Należność z tytułu nadpłaty bieżącego podatku dochodowego za rok 2017 wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec poprzedniego roku, została w trakcie 2018 roku częściowo skompensowana z innymi zobowiązaniami z tytułu podatków w wysokości 423 tys. zł, kwota 13.591 tys. zł została w czerwcu 2018 roku zwrócona Grupie,

natomiast pozostała kwota została rozliczona z bieżącymi zobowiązaniami z tytułu podatku dochodowego.

27. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

Podstawowy

Podstawowy zysk na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w ciągu roku.

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Zysk przypadający na akcjonariuszy Spółki	53.626	667.613
Średnia ważona liczba akcji zwykłych [w tys.]	34.014	34.014
Podstawowy zysk na jedną akcję [w złotych]	1,58	19,63

Rozwodniony

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się, korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na potencjalne akcje zwykłe powodujące rozwodnienie. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Jednostka Dominująca posiadała instrumenty powodujące potencjalnie rozwodnienie akcji zwykłych, w związku z wprowadzeniem w 2013 roku Programu Opcji Menedżerskich. Istnienie warrantów subskrypcyjnych przyznanych w ramach Programu Opcji Menedżerskich nie ma istotnego wpływu na wyliczenie rozwodnionego zysku na akcję.

28. DYWIDENDA NA AKCJĘ

Akcjonariusze Jednostki Dominującej w trakcie ZWZA, które odbyło się w dniu 25 czerwca 2018 roku nie podjęli uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 2017 rok i nie dokonali podziału zysku za ten rok, z uwagi na podjęcie przez ZWZA uchwały w sprawie ogłoszenia przerwy w obradach i wyznaczeniu nowego terminu obrad. Nowy termin kontynuowania obrad, zgodnie z uchwałą ZWZA, przypadł na 20 lipca 2018 roku.

W trakcie kontynuacji obrad ZWZA w dniu 20 lipca 2018 roku Akcjonariusze Jednostki Dominującej podjęli uchwałę nr 25 o podziale zysku za 2017 rok, zgodnie z którą zysk netto Jednostki Dominującej w wysokości 673.281 tys. zł został w całości przeznaczony na kapitał rezerwowany.

W związku z tym wskaźniki należnej dywidendy przypadającej dla akcjonariuszy Jednostki Dominującej przedstawia poniższe zestawienie.

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Wyplacona dywidenda	-	34.014
Liczba akcji zwykłych na dzień dywidendy [w tys.]	34.014	34.014
Dywidenda na jedną akcję [w złotych]	-	1,00

Wskaźnik dywidendy na jedną akcję wylicza się jako iloraz dywidendy przypadającej na akcjonariuszy Jednostki Dominującej oraz liczby akcji zwykłych na dzień dywidendy.

Zarząd Jednostki Dominującej jest na etapie analizy możliwości wypłaty dywidendy za 2018 rok i na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego decyzja co do podziału zysku za 2018 rok nie została jeszcze podjęta. Rekomendacja Zarządu jednostki dominującej odnośnie podziału zysku za 2018 rok oczekiwana jest w połowie drugiego kwartału 2019 roku.

29. POZYCJE WARUNKOWE

Grupa ma zobowiązania warunkowe z tytułu podatku od nieruchomości oraz zobowiązania i aktywa warunkowe z tytułu roszczeń prawnych powstających w normalnym toku działalności gospodarczej.

Podatek dochodowy od osób prawnych za lata 2012-2015

Na mocy upoważnienia Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w Białej Podlaskiej z dnia 29 sierpnia 2017 roku w Jednostce Dominującej rozpoczęła się kontrola przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych [dalej "podatku CIT"] za 2015 rok. W międzyczasie Organ podatkowy rozszerzył kontrolę celno-skarbową na lata 2012-2014. W dniu 25 stycznia 2018 roku Jednostce Dominującej został doręczony Wynik kontroli za 2015 rok. W wyniku kontroli Organ podatkowy zakwestionował stosowane dotychczas przez Jednostkę Dominującą podejście w zakresie momentu zaliczenia wydatków na eksploatację pokładów węgla kamiennego do kosztów uzyskania przychodów tj. wydatków związanych z drążeniem chodników ruchomych oraz dotyczących kosztów zbrojenia ścian. Skutkowało to określeniem wobec Jednostki Dominującej zaległości podatkowej w wysokości 30.771 tys. zł [w odniesieniu do kosztów drążenia chodników i zbrojenia ścian]. Jednostka Dominująca nie zgodziła się z Wynikiem kontroli, w rezultacie czego w dniu 26 lutego 2018 roku Jednostce Dominującej doręczono zostało Postanowienie o przekształceniu kontroli

celno-skarbowej w postępowanie podatkowe w zakresie przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie podatku CIT za 2015 rok.

W odniesieniu do kontroli za rok 2012 Jednostka Dominująca w dniu 14 czerwca 2018 roku otrzymała zarówno Protokół z kontroli jak i Wynik z kontroli w zakresie podatku CIT 2012, w których analogicznie jak w przypadku roku 2015 zakwestionowane zostało podejście Jednostce Dominującej w odniesieniu do momentu zaliczenia wydatków na eksploatację pokładów węgla kamiennego do kosztów uzyskania przychodów. Skutkowało to określeniem wobec Jednostki Dominującej zaległości podatkowej w wysokości 32.981 tys. zł. Jednostka Dominująca nie zgodziła się z Wynikiem kontroli wobec czego w dniu 4 lipca 2018 roku Jednostce Dominującej doręczone zostało Postanowienie o przekształceniu kontroli celno-skarbowej w postępowanie podatkowe za 2012 rok. W wyniku przeprowadzonego postępowania w dniu 24 września 2018 roku Jednostka Dominująca otrzymała wydaną przez Naczelnika Lubelskiego UC-S Decyzję, zgodnie z którą UC-S stwierdził, że Jednostka Dominująca zaniżyła zobowiązanie podatkowe za 2012 rok o kwotę 22.526 tys. zł. Jednostka Dominująca nie zgadza się z w/w Decyzją dlatego też w dniu 8 października 2018 roku złożone zostało odwołanie od Decyzji w którym Jednostka Dominująca przedstawiła swoje zarzuty, jednocześnie w kolejnych pismach z listopada oraz grudnia 2018 roku Jednostka Dominująca składała dodatkowe wyjaśnienia na potwierdzenie swojego stanowiska. Na chwilę obecną Decyzja nie jest prawomocna a Jednostka Dominująca oczekuje na rozstrzygnięcie przed organem II instancji, które pierwotnie było oczekiwane w połowie grudnia 2018 roku, jednakże w związku ze skomplikowanym charakterem sprawy postępowanie odwoławcze zostało przedłużone do dnia 10 maja 2019 roku.

Kontrola celno-skarbowa za lata 2013-2014 na chwilę obecną nie została zakończona. Organ podatkowy w piśmie z dnia 31 grudnia 2018 roku poinformował Jednostkę Dominującą o przedłużeniu kontroli celno-skarbowej za lata 2013-2014 do dnia 4 kwietnia 2019 roku.

Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. nie zgadza się z wynikami kontroli za lata 2012 i 2015 i w związku z tym w obu przypadkach złożyła odpowiednie pismo przedstawiające stanowisko Jednostki Dominującej w zakresie kosztów drażenia chodników oraz kosztów zbrojenia ścian. W przypadku obu postępowań podatkowych Jednostka Dominująca korzysta ze wsparcia firmy doradczej, specjalizującej się w tym zakresie.

W trakcie kontroli i rozmów z przedstawicielami Organu podatkowego Jednostka Dominująca niejednokrotnie podnosiła, że wszystkie podmioty z sektora górniczego w Polsce, prowadzące wydobycie węgla kamiennego, stosują jednolitą i zgodną z podejściem Jednostki Dominującej podatkową metodę ujmowania kosztów drażenia chodników i zbrojenia ścian, jako koszty uzyskania przychodu. Znajduje to potwierdzenie m.in. w licznych interpretacjach indywidualnych wydawanych w ostatnich latach na rzecz innych podmiotów z sektora górniczego. Organ podatkowy nie wziął jednak pod uwagę wskazywanych przez Jednostkę Dominującą, wydanych innym podmiotom z branży wydobywczej w analogicznych sprawach, indywidualnych interpretacji podatkowych, wskazując, że interpretacje te nie są wiążące ponieważ nie dotyczą Lubelskiego Węgla "Bogdanka" S.A. (co Organ podatkowy podnosił w Wynikach z kontroli za 2015 i 2012 rok).

Organ podatkowy nie odniósł się również do faktu posiadania przez Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. Wyniku z przeprowadzonej w 2010 roku kontroli za 2006 rok, oraz Wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 2001 roku, w zakresie kontroli podatkowej za rok 1999. W obu przypadkach, albo sam Organ podatkowy ostatecznie uznał podejście Jednostki Dominującej za prawidłowe; albo w drugim przypadku to Sąd, na podstawie przedstawionego materiału dowodowego, uznał podejście Jednostki Dominującej za prawidłowe i uchylił wydaną przez Organ podatkowy decyzję. Dlatego też mając na potwierdzenie swojego stanowiska powyższe rozstrzygnięcia Jednostka Dominująca nie zgadza się z wyciągniętymi przez Organ podatkowy wnioskami oraz dostarczonymi Wynikami kontroli za lata 2012 i 2015.

W przypadku ostatecznego rozstrzygnięcia powstałego sporu interpretacyjnego na korzyść Organu podatkowego jedyne negatywne konsekwencje finansowe jakie wpłynęłyby na wynik finansowy Jednostki Dominującej dotyczyłyby potencjalnych odsetek, które byłyby naliczone od kwoty zaległości podatkowej. Sama zaległość podatkowa została by rozliczona z wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązaniem z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

W odniesieniu do zaległości podatkowej za 2012 rok, stwierdzonej w Decyzji Naczelnika UC-S z dnia 24 września 2018 roku podatkowego, określonej na kwotę 22.526 tys. zł, potencjalne odsetki od tego zobowiązania [w przypadku ostatecznego utrzymania stanowiska Organu podatkowego] na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosłyby około 11.373 tys. zł.

Zarząd Jednostki Dominującej biorąc pod uwagę całą przedstawioną w trakcie kontroli argumentację, w szczególności konsekwentnie stosowane przez Jednostkę Dominującą na przestrzeni lat podejście w zakresie ujmowania kosztów drążenia chodników i zbrojenia ścian, tożsame podejście stosowane przez inne podmioty w branży co potwierdzają dostępne interpretacje podatkowe, jak również posiadane opinie doradców podatkowych, nie zgadza się ze stanowiskiem Organu podatkowego wyrażonego w Decyzji podatkowej za 2012 rok oraz w Wyniku z kontroli za rok 2015.

W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej prawdopodobieństwo ostatecznego niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu dla Jednostki Dominującej jest niewielkie, a bardziej prawdopodobne jest, że stanowisko prezentowane przez Organ nie zostanie utrzymane na dalszych etapach sporu. W związku z powyższym, w ocenie Zarządu Jednostki Dominującej na chwilę obecną nie ma przesłanek do tworzenia rezerwy na potencjalne negatywne skutki w postaci odsetek od zaległości podatkowej, niemniej jednak kwota ta [tj. 11.373 tys. zł] zostaje wykazana jako zobowiązanie warunkowe.

Podatek od nieruchomości

Zobowiązanie warunkowe dotyczące części wartości wyrobisk, od których Jednostka Dominująca nie tworzy rezerwy [rezerwa na podatek od nieruchomości, w części uznanej przez Jednostkę Dominującą za prawdopodobną, wynosi 41.431 tys. zł i została zaprezentowana w nocie 19] może wynikać przede wszystkim z istniejących rozbieżności pomiędzy stanowiskiem Jednostki Dominującej a stanowiskiem organów podatkowych w zakresie przedmiotu opodatkowania tym podatkiem. Mianowicie dotyczą one kwestii, czy w

podziemnych wyrobiskach górniczych Jednostki Dominującej znajdują się budowle w rozumieniu przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stanowiące przedmiot opodatkowania tym podatkiem, jak również rozbieżności te mogą też dotyczyć wartości poszczególnych obiektów - w przypadku ustalenia, że podlegają one opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. Zakres powyższego zobowiązania nie uległ istotnej zmianie w porównaniu do końca poprzedniego roku obrotowego [31 grudnia 2017 roku].

Roszczenia prawne dotyczące patentów

Zobowiązanie warunkowe z tytułu roszczeń prawnych dotyczące wynagrodzenia dla współtwórców wynalazków objętych patentem Nr 206048 i 209043, funkcjonujących w Jednostce Dominującej, od których Jednostka Dominująca nie tworzy rezerwy może wynikać przede wszystkim z braku możliwości dokonania oceny zasadności wysokości przedmiotowego roszczenia i rozbieżności pomiędzy stanowiskiem Jednostki Dominującej a stanowiskiem współtwórców wynalazków objętych w/w patentami. Wartość potencjalnego zobowiązania na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wynosi 48 mln zł. Jednostka Dominująca dokonała oszacowania rezerwy na wynagrodzenie dla współtwórców według najlepszej posiadanej wiedzy oraz zasad stosowanych dotychczas w Jednostce Dominującej przy wyliczaniu wynagrodzenia dla twórców wynalazków. W pozycji rezerwy na roszczenia prawne wykazano rezerwę na roszczenia dotyczące wynagrodzenia dla współtwórców wynalazków objętych patentem Nr 206048 i 209043, funkcjonujących w Jednostce Dominującej. Kwestia wysokości wynagrodzenia będzie przedmiotem prac biegłych sądowych lub biegłych uznanych przez obydwie strony, i zostanie ona dokonana po sporządzeniu opinii technicznej dotyczącej wynalazków objętych patentem. W dniu 24 marca 2016 roku biegły sądowy sporządził opinię, do której następnie obie strony w trakcie 2016 roku składały szereg zastrzeżeń. Kolejnym krokiem było przestuchanie biegłego sądowego w zakresie sporządzonej opinii, które miało miejsce w dniu 4 lipca 2017 roku - przestuchanie było poprzedzone sporządzeniem przez biegłego dodatkowej opinii uzupełniającej. Termin kolejnej rozprawy miał miejsce 5 września 2017 roku, na której Sąd podejmował decyzje co do rozpatrzenia dalszych wniosków dowodowych, w tym w zakresie kolejnych opinii biegłych oraz prosił strony o sprecyzowanie tez do opinii biegłych. W dniu 1 grudnia 2017 roku Sąd Okręgowy w Lublinie wydał postanowienie, w którym dopuścił w sprawie dowód z opinii Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz Politechniki Śląskiej w Gliwicach Wydziału Górnictwa i Geologii. Do dnia dzisiejszego taka opinia nie została jeszcze sporządzona. W dniu 13 listopada 2018 r. odbyła się rozprawa, podczas której Sąd poinformował, że Akademia Górniczo-Hutnicza nie przedłożyła jeszcze opinii, w związku z czym rozważa zastosowanie działań dyscyplinujących wobec biegłego. Termin kolejnej rozprawy został wyznaczony na 2 lipca 2019 roku. Dalsze działania uzależnione będą od oceny wydanych opinii. Zakres powyższego zobowiązania nie uległ istotnej zmianie w porównaniu do końca poprzedniego roku obrotowego [31 grudnia 2017 roku].

30. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

Zobowiązania inwestycyjne

Umowne zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte na dzień bilansowy, lecz jeszcze nieujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynoszą:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Rzeczowe aktywa trwałe	129.790	188.793
Zobowiązania inwestycyjne	129.790	188.793

Przyszłe zobowiązania umowne stanowią głównie zawarte umowy na roboty górnicze i są uzależnione od ilości zaplanowanych robót przygotowawczych [drażenia wyrobisk].

31. LEASING OPERACYJNY

Minimalne przyszłe płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej:

	Stan na 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Poniżej 1 roku	3.702	3.926
Od 1 roku do 2 lat	1.690	3.350
Od 2 do 5 lat	2.078	2.272
Powyżej 5 lat	38.402	29.847
Minimalne przyszłe płatności	45.872	39.395

Grupa jest stroną umów najmu specjalistycznych maszyn i urządzeń oraz środków transportu. Wspomniane umowy zostały zaklasyfikowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy najmu są zawierane na okresy o różnej długości. W części są to umowy krótkoterminowe mające na celu sprawdzenie jakości wykonania i przydatności danych maszyn i urządzeń w ciągu technologicznym. Umowy zawarte na okres dłuższy niż 2 lata posiadają zapis o możliwości waloryzacji stawki o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług.

Umowa dotycząca najmu "Systemu monitorowania i kontroli wydruków wraz z urządzeniami kopiująco-drukującymi" oprócz opłaty stałej za każde urządzenie zawiera dodatkową opłatę liczoną jako iloczyn ilości wykonanych wydruków i ceny jednostkowej za dany rodzaj wydruku. W kalkulacji minimalnych płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingowych zmienna wartość czynszu uzależniona od ilości wykonanych wydruków została pominięta.

Grupa posiada również prawa wieczystego użytkowania gruntów, które są kwalifikowane jako leasing operacyjny, dlatego też przyszłe płatności z tego tytułu uwzględniane są w niniejszej notcie. Płatności dotyczące okresu powyżej 5 lat dotyczą tylko opłat rocznych z tytułu praw wieczystego użytkowania gruntów.

W okresie zakończonym 31 grudnia 2018 roku koszty leasingu operacyjnego ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku wyniosły 5.281 tys. zł [w okresie zakończonym 31 grudnia 2017 roku: 5.357 tys. zł].

Wdrożenie z dniem 1 stycznia 2019 roku nowego standardu MSSF 16 "Leasing" spowoduje znaczne zmiany w wysokości dotychczas wykazywanych wartości minimalnych przyszłych płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego gdyż znaczna część umów [a więc i wynikających z nich płatności] zostanie zaklasyfikowana jako leasing finansowy. Wg szacunków Grupy po zastosowaniu standardu MSSF 16 łączna wartość minimalnych przyszłych płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego nie przekroczy kwoty 1.000 tys. zł.

32. TRANSAKcje Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Wszystkie transakcje ze spółkami powiązаныmi są zawierane w normalnym trybie działalności Grupy i dokonywane na warunkach rynkowych.

Transakcje z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej

Grupa zawiera również transakcje handlowe z jednostkami administracji państwowej i samorządowej oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Do najważniejszych transakcji sprzedaży należą przychody ze sprzedaży węgla energetycznego do spółek: Zakłady Azotowe w Puławach S.A. [Grupa Azoty], PGE Paliwa Sp. z o.o., PGNiG Termika S.A., Energa Elektrownie Ostrołęka S.A. oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Chełmie.

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wartość obrotów z tytułu sprzedaży do wyżej wymienionych podmiotów, oraz saldo należności Grupy od tych podmiotów kształtowały się następująco:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Sprzedaż w okresie	181.436	223.458
Saldo należności na koniec okresu z uwzględnieniem podatku VAT	16.774	29.780

Do najważniejszych transakcji zakupu zaliczają się: zakup materiałów [obudowy górnicze] od spółki Huta Łabędy S.A., zakup usług transportowych od spółki PKP Cargo S.A., zakup energii elektrycznej od spółki PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., zakup paliwa od spółki Orlen Paliwa Sp. z o.o. oraz opłaty z tytułu koncesji na wydobywanie i na rozpoznawanie.

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wartość obrotów z tytułu zakupu od wyżej wymienionych podmiotów, oraz saldo zobowiązań Grupy wobec tych podmiotów kształtowały się następująco:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Zakupy w okresie	158.653	136.700
Saldo zobowiązań na koniec okresu z uwzględnieniem podatku VAT	9.476	19.150

Transakcje ze spółkami z Grupy Kapitałowej ENEA

Transakcje zakupu dotyczą głównie zakupu energii elektrycznej od spółki ENEA S.A. oraz zakupu usług od Enea Centrum Sp. z o.o.

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wartość obrotów z tytułu zakupu od spółek z Grupy Kapitałowej ENEA oraz saldo zobowiązań Grupy wobec tych podmiotów kształtowały się następująco:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Zakupy w okresie	73.669	67.659
Saldo zobowiązań na koniec okresu z uwzględnieniem podatku VAT	14.171	13.784

Transakcje sprzedaży dotyczą głównie sprzedaży węgla energetycznego do spółek ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., Enea Elektrownia Połaniec S.A. [dawniej ENGIE ENERGIA POLSKA S.A.], Enea Ciepło Sp. z o.o. [dawniej Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku].

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wartość obrotów z tytułu sprzedaży do spółek z Grupy Kapitałowej ENEA oraz saldo należności Grupy od tych podmiotów kształtowały się następująco:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku*
Sprzedaż w okresie	1.518.082	1.318.126
Saldo należności na koniec okresu z uwzględnieniem podatku VAT	132.957	134.873

*ENEA Elektrownia Połaniec S.A. stała się jednostką powiązaną w momencie nabycia jej przez ENEA S.A. [jednostkę dominującą w Grupie Kapitałowej ENEA], tzn. z dniem 15 marca 2017 r. dlatego też przychody ze sprzedaży wykazane w powyższej tabeli uwzględniają transakcje z ENEA Elektrownia Połaniec S.A. dokonane po dniu 15 marca 2017 r.

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku wartości wypłaconych dywidend dla spółek z Grupy Kapitałowej Enea, tj. dla spółek Enea S.A. i Enea Wytwarzanie Sp. z o.o., kształtowały się następująco:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Dywidenda wypłacona dla spółek z GK ENEA S.A.	-	22.449
Dywidenda razem	-	22.449

33. INFORMACJE O WYNAGRODZENIU CZŁONKÓW ZARZĄDU, RADY NADZORCZEJ I PROKURENTÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Wynagrodzenie członków Zarządu i prokurentów	4.547	5.698
W tym:		
- Nagroda roczna	213	1.328
- Odprawy z tyt. rozwiązania stosunku umowy o pracę	423	-
- Pozostałe świadczenia	-	14
Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej	500	272

Do połowy 2018 roku w Jednostce Dominującej funkcjonował Program Opcji Menedżerskich [na lata 2013-2017], w ramach którego uprawnionym osobom, po spełnieniu odpowiednich warunków, mogły zostać przyznane opcje uprawniające do dokonania przez osoby uprawnione nieodpłatnego objęcia warrantów serii A, które dają z kolei prawo do objęcia akcji serii D.

W trzecim kwartale 2018 roku, pomiędzy Jednostką Dominującą a wszystkimi beneficjentami Programu (osobami, którym potencjalnie mogą zostać przyznane opcje), zawarte zostały porozumienia, na podstawie których rozwiązane zostały umowy uczestnictwa beneficjentów w Programie. Każdemu beneficjentowi wypłacone zostały rekompensaty w wysokości 1 zł. Wraz z zawarciem powyższych porozumień Program Opcji Menedżerskich został ostatecznie zakończony.

Poza standardowym wynagrodzeniem z tytułu kontraktów menedżerskich, powołania lub stosunku pracy, w 2018 roku, jak również w analogicznym okresie roku ubiegłego, nie miały miejsca żadne inne transakcje z kluczowym personelem Jednostki Dominującej.

34. INFORMACJE O AUDYTORZE BADAJĄCYM SPRAWOZDANIE I JEGO WYNAGRODZENIU

W dniu 5 stycznia 2018 roku Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej podjęła uchwałę w sprawie wyboru PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. [obecnie PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k.] z siedzibą w Warszawie, jako podmiotu uprawnionego do:

- dokonania przeglądu sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Spółki za I półrocze 2018, 2019 i 2020 roku,
- przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Spółki za lata 2018, 2019 i 2020.

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. [obecnie PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k.], jest wpisana od dnia 16 lutego 1995 roku na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów, pod numerem ewidencyjnym 144.

Grupa Kapitałowa korzystała wcześniej z usług PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. [obecnie PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k.] oraz podmiotów wchodzących w skład sieci PwC w zakresie: doradztwa i sporządzenia raportu w odniesieniu do prospektu emisyjnego akcji LWB S.A. wyemitowanego w 2009 roku; przeprowadzenia przeglądu i badania sprawozdań jednostkowych i skonsolidowanych za lata obrotowe 2009-2011; doradztwa dotyczącego pierwszego zastosowania standardów MSR/MSSF; doradztwa i audytu w zakresie obszaru kosztorysowania [2011-2012]; warsztatów tematycznych [2010]; doradztwa prawnego [2012]; doradztwa podatkowego w latach 2014-2017 w zakresie m.in. podatku akcyzowego; a także weryfikacji poprawności wyliczenia przez Jednostkę Dominującą Współczynnika Akcyzowego za rok 2016 oraz rok 2017.

Przeglądu sprawozdań finansowych Jednostki Dominującej i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej za I półrocza 2015, 2016 i 2017 roku oraz badania sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Spółki za lata 2015, 2016 i 2017 dokonywał audytor Deloitte Audit Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa [dawniej: Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa] z siedzibą w Warszawie.

Wynagrodzenie audytora badającego sprawozdania oraz podmiotów z sieci PricewaterhouseCoopers [za 2017 rok: Deloitte] z tytułu wszystkich usług świadczonych w latach 2018 i 2017 przedstawia się następująco:

	Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2018 roku	2017 roku
Wynagrodzenie audytora	314	211
W tym:		
- <i>Badanie rocznego sprawozdania finansowego</i>	262	105
- <i>Przegląd sprawozdania finansowego</i>	45	70
- <i>Inne usługi atestacyjne</i>	-	25
- <i>Inne usługi poświadczające (weryfikacja wskaźników)</i>	7	11

35. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

Po dniu bilansowym, zgodnie z posiadaną wiedzą nie zaszły istotne zdarzenia, które mogłyby mieć wpływ na wynik finansowy Grupy na dzień 31 grudnia 2018 roku i nie zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

36. ZATWIERDZENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Zarząd Lubelskiego Węgla "Bogdanka" S.A. oświadcza, że z dniem 20 marca 2019 roku zatwierdza niniejsze Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU I GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO

Artur Wasil

Prezes Zarządu

Artur Wasilewski

Zastępca Prezesa Zarządu
ds. Ekonomiczno – Finansowych

Dariusz Dumkiewicz

Zastępca Prezesa Zarządu ds. Rozwoju

Adam Partyka

Zastępca Prezesa Zarządu
ds. Pracowniczych i Społecznych

Urszula Piątek

Główny Księgowy